

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na tneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celotno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelševitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tisk "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Uzor - Nemci.

Nemški naprednjaki ali kakor se še rajši nazivajo: Vsenemci se pri vsaki priliki pohvalijo, da so oni uzor Nemci ("Musterdeutsche") in da jim ni para kar se tiče poštenja, morale, zvestobe in kar je takih lepih čednosti človeških. Pri tem zavijajo oči proti nebu in hvalijo Boga, da niso kakor drugi, ob jednem pa po teh "drugih" neusmiljeno udrihajo z gorjačo, osobito po takib, ki nočejo biti njihovega mišljenja.

V tem smislu se je poleg vsenemških poslancev v našem državnem zboru kakor so: Stein, Schalk, Eisenkolb, Schönerer, Iro, Malik in drugi posebno odlikoval znani vsenemški tambur-major in prvi kričač Wolf, urednik vsenemškega glasila na Dunaju "Ostdeutsche Rundschau". Ni se namreč pozabljeno, kako je pred nekaterim časom v državnem zboru vzkliknil: "Mi Vsenemci moramo visoko dvigniti čast naših žen in dekle, katero nam hočejo one snažiti klerikalci!" — Po tem patetičnem zaklinjanju Wolfom bi bil moral vsakdo imeti v prvi vrsti njega za pravega apostola ženske časti in za najvarnejšo zaščito ženske ne-dolžnosti in res! Časopis je poročalo, da so vsenemške "jungfrave" kar oboževale tega svojega viteza, ga obsipale s plavicami svojega nemškega idealizma in z blagodiščimi izrazi navdušenja v vezani in nevezani besedi.

Mej temi oboževalkami vsenemškega proroka je bila tudi hčerka Vsenemca Tschana, pozneje soprga vsenemškega profesorja Seidla.

Toda kaj se je zgodilo?

Nekega dne iznenadi svet in vsenemški tabor presenetljiva novica, da je ta isti Wolf motil — zakonske pravice istega profesorja Seidla na neki način, ki je bil povodom — dvoboju mej užaljnim soprogom in "zaščitnikom ženske čednosti" Wolfom. Ta čudna afera je hkrat vrgla tamno senco na vsenemške livate, kjer se je, po krilatih besedah Wolfovih, brez skrbi smela sprehajati — ženska čednost.

Po tej aferi so se Wolfovi politični tovariši delali osramočene in ga izključili iz svoje srede. To se pa je tem raje

LISTEK.

Sestrice Melasja.

Malorusko spisal Marko Vovčok, prevle J. I. Cvetko.

Stal je na polju kraj gozda kozaški čebelnjak. A vi znabiti veste, kaj je to čebelnjak? Morda ste ondi že kedaj iskali medu, da so vas čebele... a morda ste kedaj tudi zopet...

Ta čebelnjak je bil ograjen z lesom in v to ogrado je kozak zgradil do sedem visokih, starih in korenitih hrastov in osmo košato vrbo. Kdorkoli je videl to vrbo, vsakdo je vprašal, kako je ona tukaj zrasla sama med visokimi hrasti, svobodna in vesela, a vrba je kazala vsakega poletja, da ji je dobro tukaj, ker je rasla ter se razvijala še hitreje od kozakovskega vnuka Miha... Pravim Miha, ker njemu ni bilo drago, če ga je kdoklical Mihec, in tega ni slišal, ako bi človek desetkrat zavplil; a kadar si mu zaklicil: Miha, hipoma se je pojavit pred teboj v beli srajčici s širokimi rokavi, v ogromnih hlačah in z rdečim pasom, s tistim pasom, katerega bil je sam kupil na sejmu še v Kroljevoi. Tedaj

zgodilo, ker so bili Wolfu nekateri njegevi somišljeniki, kakor n. pr. Schönerer, nevoščljivi zaradi simpatij, katere je užival med fanatizovanim vsenemškim ljudstvom, zlasti njegovega volilnega okraja. Zanesljivo so pričakovali, da Wolf postane nemogoč in da o novih vršečih se volitvah ne bode zopet izvoljen.

A volile so bili prizanesljivejši, zatisnili so jedno oko in žrtovali svojemu političnemu geniju vsenemško čednost in Wolfa zopet izvolili.

Le ta je prišel zopet v državnji zbor, kjer je začel zopet preobračati svoje kozle, — a pri svojih prejšnjih tovariših ostal je — "aznamovan". Ko je nedavno pozval na dvobojo Vsenemca Schalka, mu je ta smer v obraz vreči skrajno sramotljivo opazko, da se ž njim ne bori, ker ni več zmožen dati zadoščenja....

Koliko pomenijo take besede za vsenemško čast, zamore izmeriti le oni, ki pozna in čuti — vsenemško domišljavost.

Ali to še ni bilo vse, mera še ni bila polna. Najnovejši vsenemški škandal je pa ta, da se je pred nekaterimi dnevi moglo istemu Wolfu celo očitati, da je omadeževal vsenemško čast z nepoštenim dejanjem. Očitalo se mu je namreč in ne brez vzroka, da je proti podkupil — torej za Judežev groš — njegov list zagovarjal kartel sladkornih tovarnarjev, kateri kartel bi bil, ako se izvrši, v ogromno škodo kupajočemu občinstvu in to zaradi tega, ker bi tovarnarji potem narekali trgovcem cene sladkorju, kakoršne bi oni sami hoteli.

Da kaj tacega ne more zagovarjati noben pošten človek, bodisi kakoršne koli politične barve, to morajo vedeti tudi Vsenemci sami, — in vendar se je prodal v zagovorništvo takega čina najgoričnejši apostol vsenemške ideje! Tako je razkrinal ta prvi Vsenemec vsenemško vest, vsenemško poštenje! Vedeti pa je treba, da so tovarnarji sladkorja v Avstriji skoro sami jutri in ker je vstopil Wolfovega postopanja malone razvidna neka tajna zveza Vsenemcev z židovstvom, nam postane po vsem tem še bolj jasno, kaj je prav vsenemška propaganda

je kupil i svoje cipele z rdečim obrobskom ter tisto črno čepico, katero jako ljubi in jo redkokedaj dene na glavo, a kadar se ž njo pokrije, se mu smeje ded in pravi:

"Pazi, Miha, pazi, ker lakomne čebele bodo tvojo krasno kapo raznesle na med!"

A ko zasliši belolična, plavolasa, bosonoga Miheva mala sestrice Melasja, kaj ded pravi in kako se smeje, hipoma zahihti... Samo Miha se ne nasmeje, temveč potegne svojo kapo nizko na črno obrovi in izgleda od daleč kakor hetman pred sovražnikom... In tako, ponavljam, kakor hitro se ga pokliče z Mihom, se v trenutku prikaže na mestu, pa mahajoč s svojimi črnimi lasmi, pogleda s svojim lepim pogledom in vpraša resno:

"Česa želite?"

In ako želite deda, takoj poteče ponj in dovede starca od ulnjaka; a ako hočete sestrice Melasjo, pripelje vam sestrice Melasjo... Melasja se nekaj časa sramuje in se skriva v travo ali za ulnjak, ker je Melasja majhna kakor petlja, pa se more lahko skriti, in ker se razen tega nadeja, aka samo zaklopi jedno oko.

in za katerimi cilji stremé zastopniki vsenemške ideje.

Wolfovi bivši tovariši so se tudi po tem lepem razkritju delali ogorčene in so zahtevali, da odloži mandat. A nam se zdi to ogorčenje le komedija, s katero hočejo morda maskirati še marsikaj družega, kar se skriva v globočinah vseenemške mlakuže. Saj je itak Schalk rekel Wolfu, da hoče pred častnim razsodiščem v zadevi dvoboja povedati še marsikaj... No, morebiti, ako bi nam bila dana prilika in možnost, pogledati v vsa skrivna koča vseenemških "častnih legijonistov", našli bi najbrže ne le pri Wolfu, marveč tudi pri njegovih somišljenikih marsikaj, o čemer bi bil vzkliknil Shakespearev Hamlet: "Mnogo je gnjilega v državi Danski..."

In taki ljudje se še hočejo staviti drugim za sodnike!

Kak hrup so uganjali ti junaki poštenja in čednosti pred nekaterimi meseci, — najeti od svojih slovenskih somišljenikov — v državnem zboru glede "slovenske žlindre" in zdaj prihaja na dan najlepša — vseenemška žlndra, katere nesnaga pa se čudovito razliva tudi po njihovih slovenskih somišljenikih. Tisto naprednjaštvo, ki hoče tu in tam s predzravnim in oholim nastopanjem in samohvalo prekričati ves svet, se je moralno vsakemu resnemu človeku zdeti že od nekdaj sumljivo in je slutil, da za tem krikom tiči nekaj, o čemer naprednjaki nočejo, da bi vedel svet in bi jih sodil za take, kakoršne se mu sami predstavljajo, v blato tirajoč vse drugo, kar ne soglaša ž njimi. Te vseenemške afere in aferice začele so že razkrinkavati tisti gnoj, ki se je skrival pod bahato zlatoto peno — in danes ali jutri utegnemo doživeti še lepše prepričanje: kake vrste ljudje so oni uzor-Nemci, ki hočejo na-rekati v naši državi politiko in kateri se — tako bodemo morda lahko trdili — za Judežev groš skrbno prizadevajo v ta namen, da v naši državi ne pride do miru ter do zdravih in pravičnih političnih odnošajev.

Dopisi.

Iz Medane. — Dne 22., 23. in 24. t. m. so bile v Korminu občinske vo-

(obeh ne zaklopi nikdar, ker hoče vse videti), da je ne bode nikdo našel, — a Miha jo na mah najde, in ako je ne pregovori, da gre zlepa, pa jo pogradi in prinese brzo in spretno s smehom, dasi ga Melasja i uščipne po poti... Zakaj ne? Mene je nekdaj neka mila in tiha devojčica ugriznila do žive krvi, ko sem jo z silo dvignila na roke... Ni lepo grizti, to se mora reči, ni lepo, ali ni lepo ni siliti. Ne bi Miha silil sestrice, če bi se ona v resnici srdila, — ne, Melasja se ni branila od jeze, temveč od samega sramu, ker je bila strašno sramežljiva, in kakor je ugledala človeka, se je zdelo, da ji ni samo lice zardelo, temveč i male nožice v begu, da niste vedeli, kaj je to pobegnilo od vas: je li odsakljal zajček, ali odprhnila ptičica, ali je izginila devojčica, tega si ne morete prav razjasniti niti ljudem dobro opisati; a istotako, ko bi čuli, kako Melasja opisuje i vas i vašo obleko i hojo i pogled! Komaj vas je videla in premotrla, a že vas tako opisje z besedami, da vas drugi pot vsi spoznajo doma, ko prideite k njim:

"A, to je oni človek, ali ona žena, o kateri nam je Melasja pripovedovala!"

Uredništvo in upravnštvo se nahaja v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na "Uredništvo, oglase in naročino pa na upravnštvo "Gorice". Oglas se racunajo po peti-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

litve tretjega razreda. Nasproti sta si stali zmerna stranka društva "Austria" in pa liberalno-socijalistična "Legina" stranka, katera škili kakor znano tja preko črno-zoltih kolov. Jedna kakor druga obeh strank pa sta iskali glasov pri volilcih tretjega razreda pri nas v Brdih, posebno v Medani, kjer je lepo število glasov, t. j. 77. Ko so naši volilci videli, zakaj gre, se niso udali zagrizenim Italijanom, čeravno so jim obetali: lepe ravne ceste, vodo pred vsako hišo in razun tega še kaj cvenka za vsaki glas, marveč so trdno stali kakor jeden mož in volili proti "Legi".

Bili so tako složni, da gorje, ako bi bil kdo le zinil, da gre volit rudečkarje! Celo od kmetov-kolonov od one stranke sta dva raje ostala doma, kakor da bi šla voliti proti svojemu boljšemu prepričanju, čeravno jima je gospodar celo žugal da ju odslovi.

Našim volilcem pridružili so se tudi volilci iz Flejani in nekaj iz Biljane ter iz Vipolž, ter se peljali na volitve po vsaki dan na treh vozeh s čilimi konji g. barona Locatellija.

Tako je zares s pomočjo Bricev zmagala zmerna avstrijska stranka in sicer s 95 glasovi večine.

Omeniti pa vsakako moram, da so volilci gorenjih Brd, ki imajo po kak glas, volili z "Leginimi" rudečkarji, seveda podpirani od enega onih — "mož" navedenih v predzadnji "Gorici". Blagovam, dragi gorenjebrski volilci, sedaj boste imeli v Višnjeviku in v Šmartnem pot brez klanca in vodo pri ognjišču, kakor Vam obljudljeno in zraven boste prosto vinarja na tržišču v Korminu, sedaj — ob črešnjah...

V petek volila sta drugi in prvi razred. V drugem razredu zmagala je rudečka stranka s — 3 glasovi večine. Ako bi ostali mož beseda vsi volilci zmerne stranke, bili bi tudi tukaj morali iti v klobuk; v prvem razredu pa je dobila avstrijsko misleča stranka vse glasove onih, ki so prišli voliti.

Zdaj pa še jedno besedo, kar se tiče napada na Dobravi. Stvar je ravno nasprotno taka, kakor jo opisuje "Soča" in ž njo italijanski časniki. — Bilo je tako-le: Okoli 6. ure zvečer udrlo se je

In dasi mi je to, vidite, vrlo težko, vam hočem vendar sjetovati, da se z Melasjo spoznate, ker je ona razumna devojčica in mnogo tega zna, pa je tako dobra, da vas bode tudi česa naučila. Koliko je znala krasnih pesni prepevati, koliko je znala veselih povestnic! In ni poznala samo pota v Kijev, temveč je napisala znala, kod se gre v Herson.

In tako je ta stari kozak, zval se je Zagajnij, ogradol ogrado in postavil vso množico panjev: bilo jih je ondi kakor snopovja na dobrni njivi, in ne morem jih sedaj niti prešteti, koliko jih ima sedaj, gotovo mnogo in premnogo, ker so tam rojili roj tako izvrstno. Vsaki čas se je čulo: "Roj leti! Od polja! Od gozda!"... Ali Miha klične: "Roj, roj! Roj roj!"... Ali zopet Melasja začne: "Leti, leti! Leti, leti!", a Miha priteče, da se uveri, če je resnica. Ali zopet ded, plotič panj, pride, sluteč da prihaja roj ter ga pokrije... Strašno, koliko dela je bilo okrog čebelnjaka!

Det je zasadil bezeg in bekovino ter mnogo rožic z Mihom, a Melasja je kaj pomagala, in vse se je prijelo, vsakilo in procvitalo pomešano in pisano,

nekaj kočij iz Kormina skozi Medano na Dobravo. V teh kočijah so bili trgovski mladeniči „Legine“ in radeče stranke, za njima pa pride tudi ena od zmerne stranke. V njej so namreč sedeli: drugi tajniki korminski g. Veniga, njegov svak, sin trgovca z zeljem Panzera in gosp. Domicelj, ki so šli tudi na Dobravo. Čez dobro uro potem prihiti s konjem Ant. Toros v Medano, ki je bil šel po perilo v reko pod Dobravo.

Le-ta naznani, da Domicelja nasprotinci zaničujejo in varj pljuvajo, na kar se hitro zberemo in odidemo, da Domicelja otmemo iz zadrege, ne da bi mislili kaj hudega. Ko smo na polovici pota, ki pelje v Dobravo, pridri kočija, v kateri je bil tudi g. Domicelj, nam nasproti. Mi potegnemo Domicelja z voza k nam in hočemo ž njim proti domu, a Domicelj nas opozori, naj gremo naprej na Dobravo, kjer da so njegovi prijatelji v veliki nevarnosti. Ko se podamo z Domiceljem proti Dobravi, srečamo kakih 100 korakov od tam kar štiri kočje. V tretji kočiji so bili oni, katerim smo šli na pomoč, a v drugih so bili sami nasprotnej zagrizenci. Ko vidijo, da se je ustavila tretja kočija, skočijo oni iz prve, gredo proti nam ter začnejo zopet prepir z onimi, ki so bili v tretji kočiji. Na to se podamo mi hitro v Dobravo in rečemo ljudem, naj hité na pomoč onim našim prijateljem. Ljudje so hitro šli in ko so prišli na lice mesta, so stvar pomirili. Na to so se kočije zopet začele pomikati proti Medani. Ko so prišli vročekrni rudečkarji v Medano, bili so mirni in ponižni kot jagnjeta; pravili so, da so se med potom zvrnili in da si je nekdo celo poskodoval nogo. A to bile so vse izmišljotine, kakor je bila tudi izmišljotina, da bi jih bil kdo od spredaj s kamenjem napadel, ko smo bili mi vsi najmanj 50 metrov za njimi!

Kako je torej mogoče koga napasti s kamenjem spredaj, ako je namišljeni napadalec — 50 metrov za njim? Kaj tacega razumejo samo korminskirudečkarji in pa mogoče tudi njih zaščitnica „Sozza“, kateri bodi s tem dopisom vstreženo, ko je v svoji zadnji številki prosila natančenjejega poročila o „kamenjanju“ njenih rudečarskih varovancev.

Srednje. — („Pošta v farovžu“). Pod tem naslovom opisuje „Soča“ nekaj groznega. Politikujoči „nunci“ imajo povsod svoj nos, stikajo po poštah, pri poštnih seih itd. ter tako mirne in „svobodomislene“ može, ki imajo tako težak boj (pomljemo!), po nepotrebnom straše. Zato somišljeniki „Sočini“ rajši nosijo pisma drugam na pošto ali če ne znajo pisati, gredo „na trg“ v Gorico ter tam povedo, kar jim teži revno srce.

Tako so tudi radi „farovške pošte“ na Srednjem „somišljeniku“ v strašnih škripceh. Pošta bo v farovžu, odpravljica pa gospodična kuhanica. Kaj tega pa še ne!

kakor ljudje ob prazniku, na čudenje Melasji, katera je, pravi, vse posadila posameč ter po vrsti, pa je zrasla taka mešanica. Miha je na te setričine besede molčal, ker se ni hotel preprijeti z malo devojčico, molčal je ter gledal, kako se roža zavija k zemlji, kakor da vprašuje, kako se je k nji privil osat; a osat, ne marajoč za to vprašanje, razvija svoje cvetične, odtrgavši se od drugega osata, med katerim so rasli visoki klinčki; listnati bršljan se je pobratil s tanko konopljo, a konoplja se je vplela med polni mak, a mak se je pomešal z vlaškim grahom, in povsod so rasli žitni klasovi, tu jeden, tam dva ali še več, in kjer jih je bilo več skupaj, je bilo i rdečega koljka in zelene detelje. In tako je bilo mnogo cvetja ter bilja, i posejanega i neposajenega, okrog dedovega ulnjaka, a nad vsem so letale čebelice brenčeče! Krasno je v ti ogradi! Dihash in ne moreš se nadhati. Tu ti je svobodno in lahko! Kamorkoli pogledaš, povsod sama široka polja in travniki, a po ravnini samo hrast pri hrastu kakor šotori, pod solncem razpeti; v selo se vije pot, a selo samo

Res pa je že od 15 februarja v farovžu poštna nabiralnica s trikratno zvezo z Ročinjem, a ne pošta (poročevalc res ne zna brati), odpravljica pa sestra vikarjeva. Da pišejo samo „gospodična kuhanica“ — no pri tem imajo že svoje napredne namene! Do take pošte nimajo zaupanja? Seveda če se drže pregorova: „kakoršen je človek sam, tako druge sodi“ — je to čisto jasno in umljivo. Toda v poštni nabiralnici so večinoma vsi zadovoljni, so je veseli in je zaupajo — prašajte vendar — samo par zdražbarjem ni to všeč. Ti pa že od nekdaj delajo zdražbe in prepri na Srednjem in poštna uprava jim ne bi ustrelila, če ustanovi tu glavni poštni urad.

Prosil ni nihče za „pošto“ — ker mesto poštna nabiralnica se ne razpisuje. Tu pa je ponudil to mesto prejšnji komisar dr. Sweeceny sam sestri vikarjevi, ko si je prišel ogledat Srednje in okolico radi poštnega potoa. — Vikarjeva sestra je to sprejela ter isti dan tudi podpisala tako izjavo.

Po pismih nihče ne stika in vola za dopisniki „Sočinimi“. Do take trditve pride k večjem kaka „Soča“ ali pa njeni v tej stvari tako nedolžni napredni možje.

„Narod“ piše, da se ustavovi na Srednjem pošta. Bog da bi bilo kmalu res! Potem kajpada bo razpisano mesto c. kr. poštarja na Srednjem. Za tisto naj se pa hitro oglaši — če je za to — „Sočin“ poročevalc in če je dobi, mu to izsreva privoščimo.

Iz Ročinja. — (Cesta iz Ročinja čez Kambreško na Srednje). Večkrat smo čitali v časopisih, da je vlada dovolila 10.000 kron za zgradbo ceste in Ročinja do Kambreškega. Tudi deželni zbor je še precejšno sveto za to cesto obljudil. V „Primorskem Listu“ od 10. aprila t. l. nekdo piše, da je vlada zopet dovolila 3000 kron za zgradbo ceste iz Kambreškega do Srednjega in da se že letos začne z delom. Dalje pravi, da je že skrajni čas, da se začne ta cesta graditi, da si ljudje s tem kaj zaslužijo itd. Žali Bog, da ne bo šlo tako gladko kakor gospod dopisnik misli. Kajti v Ajbski občini vladajo čudne razmere; tu hoče namreč vsakdo ukazovati in proti vsaki malenkosti je koj 100 pritožb.

S tako metodo ni mogoče kaj dosegši, vsi najlepši uspehi splavati morajo po vodi. Prav bi bilo, da bi se ti ljudje spamečovali vsaj zdaj v tako važnih trenutkih ter si izbrali za voditelje takih mož, ki bi vso stvar vspešno vodili, da bi ne prišli v tak položaj kakor s cesto iz Ročinja proti Kambreškemu. Pred enim letom so bili začeli Ročinci delati cesto iz Ročinja proti Kambreškemu, — ter so tudi že prejeli od vlade 1000 kron, katere so tudi za to porabili. Ali ceste še ni nič narejene in še staro

se ne vidi za visokim gričem — vidi se samo od vzhoda gozd svež in temen...

Krasno je bilo Mihu letati po ogradi z delom, a tudi mala Melasja, ostavivša doma mater s starejo sestro, se je prijela deda in gospodarila poleg njega v ogradi i pevala je pesnice, hodila po polju ter nabirala jagode (ubila je dva lončka in skledico), pregledavala čebelice, a ker te niso bile tega navajene, so jo pikale in narejale iz njenega ličica kdo vše kaj: poglej z jedne strani, to je Melasja, njen obraz in njen oko; a poglej z druge, to je nekak meh... Melasja je vstajala bolj rano od vseh in legala kasneje kakor vse, ker je imela, baveča se z dedovim gospodarstvom, kakor smo že rekli, toliko posla... oj, oj!

Nekega večera je ležal Miha utrujen na travni in gledal v nebo. Že so se zvezde pojavljale in tanki mesečevi srp je sijal nad hrastom. Tudi Melasja je trudna ležala ter se vznemirjala, dremala in se vedno povpraševala, kako da še vedno ni deda. A deda ni, pa ga ni, nit da daljavi ga ne vidi nikjer.

Odšel je ded tega večera v selo in

pot so razdrli ker so po isti začeli novo delati. Potrosili so 2000 kron, in kakor se sliši, zraven še veliko občinskih robot. Pot pa je zdaj taka, da je prav nevarno po njej voziti. Ko pa je zmanjkalo krovne se je delo ustavilo, a voditelji so zaspali v vsej svoji „mogočnosti“.

Kaj misli pa slavna vlada, ali je zavrgla onih 2000 kron?

Čudni so ti Ročinski občinski kolovodji, ko v svoji mogočni samovlastnosti tako radi zaspijo. Ti denareci niso bili dani samo Ročinjem, ampak za cesto, ki ni nič koristila Ajbski občini kakor tudi ne Ročinski. Čas je, da bi se tudi Sredenjčani enkrat rešili tih kozjih poti. —

Koncert ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

(Konec.)

Kakor smo že rekli, se je „Beseda“ v čitalnični dvorani sponesla izborni in se kaj častno pridružuje lepemu številu vseh dosedanjih krasnih priredb ženske podružnice sv. Cirila in Metoda. Načelništvo sicer pri teh priredbah pripada le inicijativi; a baš ta je velezaslužna, kajti če imamo še toliko v različnih umetnostih izurjenih svojih ljudi, kaj ima celokupnost od njih, ako vsak le v domači samoti izvršuje, kar zna? A če vidimo vse te umetnosti združene tako rekoč v lep šopek, v priči zbranega ljudstva, tedaj mora prešiniti čut radosti vso to držubo, češ, take moči imamo v svoji sredi, toliko premoremo torej na intelektualnem in umetniškem polju; in če se vpošteva, da nam Slovencem ničesa v toliki meri ne manjka, kakor narodne samozavesti in narodnega ponosa, in da nam nobeden drugi nedostatek v narodnem boju z našimi drugorodnimi nasprotviki toliko ne škoduje kakor baš ta, tedaj se pač mora živahn pozdraviti vsako podjetje, ki jači to samozavest. Ni še dolgo tega, ko razen petja in deklamacij nismo mogli skoro nič svojega svojim ljudem ponuditi; dandanes pa smo že mnogostranski. „Beseda“ od predpretekle nedelje je obsegala vokalno in instrumentalno glasbo, dramatiko in obrazovalno umetnost in umetno obrt.

Pred živo podobo „Gorenjska ženitina“, ki je bila vprizorjena namesto prvotno nameravane in na vabilih navedane: „Svatje na poti iz cerkve“, moral si pač v hudi vročini jako dolgo čakati. Take pavze, ki so sicer radi obširnih priprav na odru popolnoma opravljene, navzočemu občinstvu pa vendar mučne, kazalo bi prihodnjič izpolniti vsaj deloma s kakim izvenprogramskim komadom na klavirju ali s čim podobnim. Ko se je konečno zagrinalo dvignilo, je bila seveda ta muka pozabljenja, kajti občinstvo je bilo kar očarano. Okoli podolgate mize, pokrite z belim prtom in ozaljšane s šopkom svežih cvetic, videli smo veselo družbo, v položaju, ko se je ravno napivalo novoporočence, g. Vl. Premrou in g. M. Rupnik, dvigajo vsaki svojo majoliko proti njima. Vsa družba v narodni noši, kakor je bila pred desetletji na Gorenjskem v navadi. Tu je bilo videti one velikanske avbe „aptuhe“, „ošpetlje“, moderce in pisane predpanske, ki jih je proza moderne duha

se nekaj jako dolgo zainudil v selu, ker je bila že gluha noč, ker so že zvezde treptale, a mesečev srp se je visoko dvigal, Miha zaspal, a deda le še ni! Tudi ne sliši se ničesar... vse tiho! Naenkrat zabobni zemlja od gozda sem in nekdo se približuje čebelnjaku. Tako težko, tako težko, tako težko, da bi se niti na tehnici ne dalo stehtati. Evo ga, evo ga! Podrl je plot, napadel ulnjak, pa ruši panje in gazi cvetje, lomi tudi rožice in bekovino in potrese močni hrast, prihajač, — Gospod Bog! Kaj mislite? To je bil star, razkuštan in debel medved!

Kaj naj storiti Melasji? Zaspanost ji odleti kakor spašena ptica, a rožice so ji zadrhete od groze in strahu. Strašen, strašen gost! Nobene rešitve! Ljubljeni brat Miha, kako naj te reši?

Miha je sladko spal pred samo hišico, pred vrati, in naenkrat je začutil, kako so objele ga kakor vitke veje hmelja male, drhteče rožice, a droben glasek zašepeče:

„Brat, brat!“

„Kaj je?“ vpraša on, ne odprvi zaspahi oči.

(Konec pride.)

popihala s pozorišča, ki jih pa še maršikatera Gorenjka s pieteto shranjuje kot spomin na nekdanjo dobo; in takim shranjevalkam se imamo tudi zahvaliti, da smo je videli pri tej priliki tako umestno uporabljene. Kaj lepo so se podajali ti krasni, po mestih z zlatom obšti in vezani kostumi njih nositeljicam in nositeljem, kakor se je tudi kaj mično podajala dečkoma in najnji dekleli, ki so bili tudi v skupini, narodna noša. Presrečna hvala načelništvu in g. prof. Gvajzu na prireditvi tega izborna slikovitega prizora, pri katerem smo se naslajali ob pogledu v preteklost lastnega naroda. Saj je naša javna šolska vzgoja tako urejena, da pač zvemo znamenitosti vsega sveta, samo o mikavnostih lastnega rodu in kraja bore malo.

Istotako hvaležni pa moramo biti načelništvu na srečni misli, da je vprizorilo „Krst pri Savici“, kot najimenitnejši epični pesmotvor našega slovstva, najobsežnejše delo našega Prešerena, in kot prizor iz zgodovine naših pradedov. In kako krasno se je sponesla ta točka! Kdo ni bil pričujoč, si pač ne more predstavljati presenečenja gledalev, ko se je vzdignilo zagrinalo in so videli pred seboj širne bohinjske stene, zavzemajoče celo ozadje odra, na levi strani peneči slap Savice in na vznožju gladino jezera med skalovitim obrežjem. To krasno gorsko pokrajino nam je pričaral na oder g. Makuc pod umetniškim vodstvom g. prof. Gvajza. — Sredi tega veličastnega pozorišča pa je stala divna prikaz, pesniška muza (g. g. Bizjakova) v krasni pol alegorični, pol moderni opravi, v izraz, da slovenska poezija ne mora biti le starokopitna, ampak hoče krepko korakati z duhom novejše in najnovije dobe. In deklamovala je mojstrosko izvrstno memorirani dolgi uvod. Ko se je zagrinalo drugi vzdignilo, zaledili smo v magični svitlobi Črtomira (g. Sivec), v jeklenem oklepnu (tudi take zna izdelovati g. g. Hrovatinova!) slovenčega zamišljeno ob dolgem meču. Bogomilo je predstavljala v tako primernem kostumu g. g. Lj. Premrou, duhovna v meniškem habitu g. nadučitelj Lavrenčič. Da je bila deklamacija in mimika tako izbranih predstavljalcev uzorna, se razvne samo po sebi za vsakega, ki jih je videl in slišal že ob drugih prilikah. Srčna hvala jim za tak požrtvovalen trud, ki so ga posvetili dobrimi stvari in s katerim so nam pripravili tako slosten užitek.

Udeležba je bila — glede na obstoječe razmere — častna. Običajne gnječe sicer ni bilo, ker je zraven večine naših secesijonistov tudi mnogo drugih izostalo, ker jih pač menda prekrasni pomladanski dan ni trpel v mestnih zidovih, a gnotni vspeh (431 K) je bil vendar povojen, k čemur so pripomogli tudi dopolnjeni doneski nekaterih zadržanih vabljencev.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica nadaljuje razpravo v proračunu finančnega ministerstva in je danes na glasovanju postavila dve milijonov za mitnice. Kakor je znano, je bil v državnem zboru vše dvakrat sprejet zakonski načrt, po katerem naj bi se mitnice odpravile, a danes ta načrt še ni zadobil najvišje sankcije. Finančni minister pravi namreč, da ne predloži vlada tega zakonskega načrta toliko časa v najvišje potrebitje, dokler ne vzpreme državni zbor zakona o davku na vozne listke. Da bi se pa prisililo finančnega ministra, da predloži zakonski načrt glede odprave mitnic v najvišjo sankcijo, stavljal je v imenu nekaterih poslanec posl. Schraffel v proračunske odsek predlog, naj se izbriše iz državnega proračuna znesek 2 milijonov, ki je postavljen v proračun kot dohodek od mitnic in sicer za čas od 1. julija do konca t. l. V odseku je bil ta predlog odklonjen, ali poslanec Schraffel stavljal je potem ta svoj predlog kot minoritetni votum, o katerem bode zbornica danes glasovala. Sicer ni verjetno, da bi bil ta predlog vsaj tako pravijo listi — podal bi finančni minister svojo ostavko, ker bi smatral tako glasovanje kot nezaupnico od strani poslanske zbornice.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — G. Adolf Postl, ki je prideljen onemu oddelku c. kr. načelništva v Trstu, ki ima nalogo delovati proti razširjenju trtne uši, je imenovan vinorejskim nadzornikom prve vrste.

Priživno sodišče v Trstu je imenovalo kancelista pri okrožnem sodišču v Gorici, g. Franca Pittamitza oficijalom pri istem sodišču.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvo: Anton Kuštrin, trgovec v Gorici 5 K; Ivan Berbuč, deželni poslanec 39 K; dr. A. Gregorčič 10 K; Narodna tiskarna v Gorici 20 K; zamorec v krčmi Ivana Semoliča v Dolu-Opatjeselu h št. 54 požrl 4 K 85 h.

Našemu upravnemu je izročil g. IV. Vogrič, nadučitelj v p. v Gorici 5 K. Srčna hvala vsem darovalcem!

Vabilo k veselici, katero predi „Slovenska čitalnica“ v Dornbergu, v nedeljo dne 4. maja 1902, s sledčim vsporedom: I. Vsprijem pevskega društva „Danica“ s Kontovelja ob 1/2, uri pop.; II. Skupni odhod na veselični prostor k g. A. Šinigoju. Začetek veselice točno ob 4. uri popoludne s sledčim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Godba (svira vojaški orkester peš. št. 47. iz Gorice); 4. „Pevski poziv“ (poje dornberški moški zbor); 4. Godba; 5. „Domanini“ (poje pevsko društvo „Danica“ s spremjevanjem voj. orkestra); 6. „Ti moj oče“ (deklamacija); 7. „Oblačku“ (poje dornberški moški zbor); 8. Godba (valček); 9. „Občutki“ (poje društvo „Danica“); 10. „Pol vina, pol vode“ (eseliga v jednem dejanju). — Po veselici plesni venček. — Vstopnina k veselici: I. prostor 1 K, II. prostor 60 vin. III. prostor 40 vin. — Plesni venček II. stopinja 1 K. — Zvečer razsvetjava „excelsior“. — V slučaju slabega vremena se veselica prenese na prihodnjo nedeljo. — K obilni udeležbi vabi uljudno

odbor.

Izlet pevskega društva „Danica“ s Kontovelja v Dornberg. — Pevsko društvo „Danica“ je že dalje časa namevalo napraviti izlet v Vipavsko dolino. Ko so to izvedeli dornberški rodoljubi ki prirede v nedeljo dne 4. maja v slovenski Čitalnici veselico, povabili so pevsko društvo „Danico“, naj bi napravilo svoj izlet v Dornberg ter počastilo s svojim prihodom veselico dornberške slov. Čitalnice. Pevsko društvo „Danica“ se je temu vabilu odzvalo in napravi torej v nedeljo izlet v Dornberg, kjer bode tudi sodelovalo pri veselici slov. Čitalnice Slovesen sprejem tega društva od strani Dornberžanov bode ob 1. uri in pol popoludne.

Naznanilo glede prodaje margarine kakor „surovega masla“, „olja“, „zsira“ in druge umetne zabele. — Tukajšnji municipij v izvrševanju postave od 25. oktobra 1901 in dotične naredbe od 1. feb. 1902 naznanja sledeče:

I. Margarino, „olje“ itd. prodaja se lahko le pod pravim imenom kot tako; v prodajalnicah, kjer so na prodaj te tvarine, morajo imeti na jasno vidnem kraju napis, iz katerega je razvidno, da se v njih prodaja margarino.

II. Posode, v katerih se nahajajo ti izdelki margarine, morajo biti okrog in krog zaznamovane z rudečo črto iz neizbrisne barve, na črti pa mora biti zapisana s črno tudi neizbrisno barvo dotična tvrdka, katera to tvarino izdeluje in pa tvarina po imenu. Ta črta mora biti najmanj 3 centim. pod zgornjim robom posode.

III. Ta tvarina se sme zavijati le v tak papir, ki ima čez sredo od jednega konca do drugega rajmanj dva centim. široko rudečo črto.

IV. Te tvarine se smejo prodajati jedino le iz tistih posod, katere prihajajo iz dotičnih tovarn.

V. Ako se hoče te izdelke prodajati v kosih, morajo imeti isti obliko kock in na teh kockah mora biti zapisano ali utisneno, da so to margarinski izdelki.

VI. Nadzorovalni organi imajo prisstop v take prodajalnice in pravico pogledati ter se prepričati, ako je v tem pogledu vse v redu.

VII. Te odredbe stopijo v veljavno z dnem 1. maja t. l. V smislu §§. 15, 16, 17 in 18 kaznujejo se vsi oni, ki bi proti tem predpisom ravnali, z zaporom do 3 mesecev, oziroma z denarno globo do 1000 kron in še več.

VIII. To naznanilo bo moralno vedno viseti v dotičnih prodajalnah.

Pazite na snago! — Te dni je bilo neki mlekarici iz Vrtojbe zaplenjenih šest posod, iz katerih je prodajala mleko, ker so bile nesnažne in zarujavale.

Aretiranja. — Aretirana je bila neka Marija Šuligoj iz Čepovana, ker se je nespodobna vedla v cerkvi svetega Ignacija.

Aretirana sta bila pri Soškem mostu cigana 24. letni Anton Mayer iz Kanala in 19. letni Martin Seger iz Beljaka.

Naselje je neki gospod in sicer v šolski ulici zlatuhani, kateri se nahaja zdaj v mestni blagajni.

Izvanredno uspešen lov na sardale. — V Gradežu so vlovili prejšnji teden in sicer od pondeljka zvečer pa do torka zjutraj nad 600 000 sardel.

Vreme. — Po več jako lepih in topih dnevih je prišlo par jako mrzlih

dni v našo deželo. Posebno včeraj je razsajal pri nas kako hud in mrzel veter, ki je napravil jako mnogo škode na polju. Na bližnjih hribih, posebno pa na Čavnu je pa snežilo in je segel sneg skoro do Vitovlj nad Šempasom.

Tudi na Kranjskem kakor se poroča, je močno snežilo, v Trstu pa je razsajala huda burja.

Dobrohoten nasovet glede strejanja proti toči. — Kakor smo čitali v listih, se je toča letos že zgodaj oglašila, namreč 22. t. m. na Vipavskem. Ta zgodnji elementarni pojav sili naše vinogradnike in tudi sadjerecje, da začno dosti zarana misliti na obrambo proti temu hudemu sovražniku vinskega in sadnega pridelka. Z ozirom na to menim, da ustrezem, ako izrazim tu nekatere pomislike glede dosedanjega načina strejanja proti toči, vsaj v kolikor sem to opazoval na nekaterih krajih.

Vsakdo, ko vidi, da se začno zbirati črni, kopam podobni oblaki, vé, da ta prikazen na nebu ne pomeni nič dobrega ter da se bliža nevarnost. Razumen vinogradnik bi moral v tem trenotku takoj storiti vse potrebno, da prepreči bližajočo se nesrečo. Ali mnogo jih je, katerih to zbiranje oblakov prav nič ne moti, marveč čakajo do zadnjega trenutka s strejanjem, ker mislijo, da strelni aparat zna delati čudež.

Ko pa je nevarnost neizogibna, tedaj pa se jih poloti razburjenje, v katrem se navadno pregrešijo proti pravilom uspešnega strejanja. In kaj se tu rado pripeti? V skrajni sili hiti vinogradnik na strelni postajo, kamor vzame seboj še kakega tovariša pomočnika. In tu baše jeden v največji hitrosti topiče, dragi pa prižiga. Pri tem ne pazita ni na to, kam pada užigalna vrvica ni na to, kako je vspitati smodnik in nasledek tega je včasih usodepoln. Goreča vrvica pada lahko v smodnik, ki se vname, a vname se često tudi oni smodnik, katerega se usuje v prevroči topič, katerega se navadno niti ne obriše. Ker imajo nekateri celo navado, da gledajo pri vspajanju v topič, zgodilo se je že več nesreč, da so bili po obrazu ožgani. Konec tega je, da se je zgrešil namen strejanja in da je škoda velika,

Zaradi tega se ne more dovolj priporočati, da se vinogradniki ne zanašajo na zadnji trenutek, marveč da začno previdno in polagoma streljati takoj, ko se začno zbirati hudi oblaci. Pri tem je počakati da se od strela do strela topič ohladi in je sploh paziti na vse predpise.

Nikdar pa naj se ne strejla v razburjenju, ker to stvari vedno več škoduje nego koristi.

Ferd. Makuc, pirotehnik.

Električna železnica Iz Trsta na Općino je izgotovljena. Mestni svet tržaški je v seji dne 18. t. m. ponudil akcijski družbi 6600 K, da preloži postajo iz trga velike vojašnice do začetka ulice Torrente. Ob enem zahteva mestni svet, da morajo biti napisi na železnici samo v italijanskem jeziku. Ta zahteva je krije ina, zato je vlada ne sme dovoliti. Ravno tako kriječna in brutalna je druga zahteva mestnega sveta, da mora namreč biti osobje pri tej železnici le italijanske narodnosti.

Novo laško politično društvo v Trstu. — Tržaško namestništvo je odobrilo pravila novega laškega političnega društva, ki bo vladajoči laški kliki delalo menda veliko preglavie. Duša mu je bivši tržaški župan dr. Karol Dompieri. Društvo se imenuje „Domenico Rossetti“.

Za abstinenco štajerskih slovenskih poslancev. — „Südsteir. Presse“ pozivlja štaj. slov. poslance, da naj za prihodnje zasedanje štaj. deželnega zborna opuste abstinenco in naj z vsemi razpoložljivimi sredstvi skušajo preprečiti 14 milijonsko državno posojilo Gradcu; to da so dolžni zaradi tega, ker iz Gradca prihajajo vse krivice, ki se gode štaj. Slovencem.

Proslavljenje Slovenca na tujem. — Slovenski rojak operni pevec tenorist gosp. N a v a l - P o g a ē n i k se je ločil od dunajske opere, kjer ga je občinstvo zaradi njegovega krasnega glasu skor oboževalo, a je izstopil zaradi nekega spora z ravnateljstvom dvorne opere. Z Dunaja gre Pogačnik na veliko opero v Parizu, kjer je angažovan proti letni plači 90.000 frankov. V slovo je priredil dne 20. t. m. v „Musikvereinssaal“ koncert. Ogromna dvorana je bila natlačena odličnega občinstva, ki je prirejalo našemu pevcu burne ovacije. Klici „Tu ostate!“ so se čedalje bolj ponavljali. Umetniku so metalni cvetje na oder in mu poklonili tri srebrne, jeden zlat, in 21. lovorevih vencev. Tacega zmagovalja ni na Dunaju praznoval že dolgo noben umetnik. Mi Slovenci pa smemo biti ponosni na svojega rojaka. Dunajski listi so polni navdušenja za g. Pogačnika in svetujejo ravnateljstvu opere, da skuša zopet pridobiti

ta izborni tenor, kakor njih je čedalje manj.

Velika denarna globa. — Finančna oblast na Dunaju je naložila juvelirske tvrdki „Boucheron & Comp.“ globo 21.130 K, ker ni dala puncirati svoje zlatnine. Mestna kot obrtna oblast naložila je vsem agentom te tvrdke kazen zaradi prestopka obrtnih predpisov po 250 K, a poleg tega je bila tvrdki sekvestrirana vsa zlatina in vse dragocene v znesku 650.000 frankov.

Critic o roparju Musolino. — V mestu Lucca v Italiji — kakor smo že poročali — vrši se zanimiva porotna obravnava proti glasovitemu roparju Musolino, proti kateremu je dvignenih 18 pritožb zaradi raznih zločinov. Naše čitatelje bode gotovo zanimalo kaj slišati o Musolinu in o tej razpravi.

Musolino je jeden najinteresantnejših roparjev italijanskih, to pa zaradi tega, ker je bil, kakor poročajo listi, najplemenitejši človek in dobronik revežev, morilec pa le iz maščevanja. Zaradi tega so ga reveži in pastirji proslavljali v narodnih pesnih kot junaka in ga skrivali pred njegovimi pregonci italijanskimi oblastmi, katerim je bil dolgo let v strah in trepet.

Musolino je bil prej pošten mladenič sin pripristih kmetskih staršev. Neköd pa se je pripetilo, da mu je župan domačega kraja zapeljal nevesto, krasno dekle, v katero je bil silno zaljubljen. Iz maščevanja je Musolino zapeljivca svoje neveste umoril, potem pa ubežal v gore. Poslej je bilo njegovo življenje izgubljeno, kajti šel je med roparje. Oblasti so ga začele pregonjati in so razpisale nanj nagrado. Marsikdo pa, ki je hotel to nagrado zaslužiti, padel je kot žrtev svoje pohlepnosti od Musolinove roke. Od leta do leta so se množila njegova hudo delstva iz maščevanja tako, da se jih je nakupičilo celih 18. Konečno so ga lansko leto začili in vjeli ko je ležal bolan, ter ga odpeljali v ječo.

Pred poročniki se Musolino jako čudno vede. Dela se kakor bi bil neumen, zdravniki pa trdijo, da je njegovo vedenje le teatralično. Pred poročniki v jednomer trdi, da ni nikogar umoril, marveč da to, kar je storil, je bilo le „iz maščevanja nad onimi, ki so si hoteli zaslužiti talijo, da bi ga vjeli“. Jaz nisem brigant, ne ropar in tudi nisem moril kri stanov, marveč ljudi, ki niso vredni, da jih zemlja nosi. Ko mu je predsednik omenil da je vkradel Zaccoliu 100 lir denarja, je Musolino srdit planil po konci in zakričal na sodnika: „Tako zapustim dvoran, ako boste govorili z menoj v tem tonu! Musolina ne bodete sumučili tativne brez kazni!“ Musolino je izjavil, da mu ni žal nobenega dejanja, obžaluje le, da je vstretil nekega orožnika v silobranu ko je isti vršil svojo službo. Ko je sodnik omenil tega čina, je Musolino začel na glas jokati v dvoran. Najbolj zoprena je Musolino oprava kaznjencev, v katero so ga vtaknili. V početku se je odločeno branil stopiti v dvoran v tej obleki ter je zahteval svojo navadno obleko, kar mu je bilo odbito. Ko ga je začel sodnik izpraševati, ni dal odgovora, marveč je rekel: „Pustite me, jaz sem bolan!“ na kar je rekel zdravnik psihijater: „Dajte mu njegovo obleko, pa bo zopet zdrav!“ Od hipu do hipu se predsednik sodišča in Musolino začeta kar po prijateljsko tikati. Tako mu je odgovoril Musolino prijazno, ko ga vpraša sodnik glede nekega manjšega prestopka: „Ne budi siten in ne izprasi me takih malenkosti, katerih se ne spominjam drugače bo trajala ta stvar (namreč obravnava) deset let.“

Jedenkrat ga vpraša sodnik: „Kaj bi ti, Musolino, storil, ako bi te mi oprostili?“ Na to odgovori Musolino: „Dozdaj nisem živel posebno pobožno, aka pa bi bil oproščen, postal bi najboljši kristjan.“ Kam pa bi šel?“ Tu ne bi ostal, med tem ljudstvom, šel bi kam daleč proč.“ Od česa bi pa živel?“

„Nu, predstavil bi se kakemu cesarju ali kralju, da mi da kakih 20.000 lir, potem bi živel brez skrb po bodožno dalje.“ Razprava še ni končana in bode konec najbrže ta, da Musolino ne bo imel več prilike — pobožno živeti na zemlji.“

Red kraljice Drage. — Srbska kraljica Draga je ustanovila red, katerega postanejo deležne vse one Srbkinje, katere so se kakorkoli izkazale zasluzne v korist naroda srbskega in države.

Dragocena palača iz 23 nadstropij. — V Zjednjih državah severne Amerike živi milijarder Frick, ki je pridobil svoje ogromno premoženje z delom in pridostjo, kajti sin je populoma pripristih in revnih staršev. V početku navaden delavec v rudokopih, imel je pozneje srečo, da je pri vsepršnih

spekulacijah v industriji, pri železnicih in drugih podjetjih si nagromadil obilo bogastva. In zdaj je sezidal v Pittsburghu palačo, ki je sijajen spomenik njegove neumorne delavnosti. Ta palača obstoji iz 23 nadstropij in je zgrajena od tal do vrha iz čistega belega grškega marmora. Kamen za to zgradbo so lomili na Grškem celih šest mesecov. Palača je zgrajena s sijajno arhitektoniko, a je v svojem notranjem opremljena z vsemi dragocenostmi. Tako obstoje n. pr. leseni deli notranje opreme kakor vrata, okna itd. iz dragocenega mahagonijevega lesa, a mesto železja je vse čisto bliščče srebro. V palači ni stopnic, pač pa je deset električnih dvigal in se clovek v četr minut pripelje lahko od tal do najvišjega nadstropja. Nad vsemi triindvajsetimi nadstropji pa se nahaja — velikansko kopališče z basenom, v katerem zamore plavati mnogo ljudij. Sličajno, da bi v palači nastal požar, je poskrbljeno tako, da se odpre voda in je ogenj v trenutku pogašen. Ta čudovita palača stane malenkost — 48 milijonov krov.

Huda vročina v New-Yorku. — V New-Yorku v Ameriki je h kratu zavladala huda vročina. Več ljudij je že umrlo za solinčarico.

Tekmovanje z zrakoplovom. — Santos Dumont je dobil nevarne tekmece. V prvih vrstih stoji Anglež dr. Barton, ki poziva Dumonta na tekmovanje z zrakoplovom, katerega je Barton izumil. Tekmovanje bi se vršilo med Londonom in Edinburhom ter stavi Barton do 200.000 K, da bo prekosil Dumonta. Barton pravi, da se njegov zrakoplov da izborno vodi in da doseže doslej nedoseženo hitrost. Tudi neki Spencer se oglaša in pravi, da je njegov zrakoplov boljši od zrakoplova Santos Dumontovega. To kaže, da se zrakoplovstvo jako živahnno razvija in da se naposlед res skoro utegnemo voziti po zraku.

Pregovori o dolgu. — Bog te varuj dolga in slabega tovariša. — Mrtva glava dolgov ne plača. — Težko onemu do smrti, kedor si dolg naprati. — Obezstanje, najtežje dolgovanje. — Dolg je nesrečen drug. — Kedor ima dolg, ni niti na Božič vesel. — Najboljše prijateljstvo neha često z dolgo. — Kedor svojo hišo s tujim denarjem zida, ta se bremen zida. — Kedor se varuje dolga, njemu je lep svet. — Kadar imaš, ne troši, kedar nimaš, ne prosi. — Kedor z dolgom druži, on vedno godrnja in toži. — Kedor se z dolgom šali, njega svojat žali. — Kjer se dolg vdomači, onda se rja vgnjezdi. — Ako nimaš dolga, se ne boš bal glad. — Kedor se dolga varuje, njega sosedstvo ne obrekuje. — Težko hiši, kjer ima dolg svoje stanovanje. — Hiša pogori, a dolg ostane.

Narodno gospodarstvo.

— ker smo tako odtegnili očem imenitnega strokovnjaka — prof. Maderja — pogled na — cerkljansko znano klasično nemarnost v sadnjereji. — Da bi bil on videl sadno drevje ob cesti proti Planini, ono okoli Labinj. Novakov, Zahriža — kako je zaraščeno, kosmato od vrha do tal, kako nepravilno sajeno, v nekaterih krajih zagačeno, da deblo na deblu sloni in se veje vse križem zapletajo, kako visi mahovje in lišaji kakor tičja gnezda raz vej — nesel bi bil gotovo zelo slab vtis iz Cerknega seboj in bi tudi v svojem poročilu z rusko kruto mahnil po cerkljanski nemarnosti in le-nobi; pomočil bi bil svoje pero v žolč ter naslikal tukajšnje sadnjerejske razmere v vsej njihovi negoti.

Ker pa g. profesor vsega tega ni videl, kar sem jaz videl, in kar lahko vidi vsakdo, kdor se hoče prepričati o tukajšnji sadnjereji — objavil je o svojem izvidu na gorski strani v obči za-dosti povoljno sodbo: Njegovo poročilo se glasi blizu tako:

„V tej pokrajini se odlikujejo glede pridelovanja sadja posebno volčanska dolina Tolmin, Palubinj; Sv. Lucija z Bačo in Idrijo in deloma tudi Cerkljan-sko. — V obči je videti sadje nekako revno, ker je od rije osmojeno; — tu razsajati tudi bolezni reptoria in deloma tudi fusicladium. Najbrže je tega kriva gosta meglja, katera se pogostoma vlači po teh dolinah. Dasi ni sadno drevje sploh pravilno oskrbovano, vidimo je vendar bujno rasti in bogato rodit, kakor letos skoro nikjer drugod.

Na tej deželni strani imajo največ jablan — hrušk je primeroma malo — kar jih je, so večinoma za mošt in su-šenje; finejše vrste hrušk so večinoma pegaste in razpokane, po zajedavcih po-skodovane. Najhuje so bile napadene v Cerknem Dielove maslence.

Peter Drašček,
trgovec jedilnegabлага v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

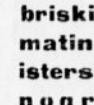
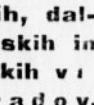
Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhanino, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenek
sv. Cirila in Metoda.

Teodor Vidmar, kovački mojster v Kobaridu, išče pomagača in učenca za svojo obrt.

Antón Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

pristna bela **briskih, dal-**
in črna vina **matinskih in**
iz vipavskih, **isterskih v i**
furlanskih, **n o g r a d o v .**

Dostavlja na dom in razposilja po železnicu na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo **prodajalnico jestvin.**

V zalogni ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorsice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogni se dobē tudi te-stenine tvrdke Žnidarsič & Valenčič v Ilirske Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši)

Ker je ta pokrajina bolj ločena od sveta in manj odprta trgovini, treba, da se tu na vso moč pospešuje izkoriščanje sadja — napravljanje dobrega zdravega mošta, umetno sušenje ne samo za domačo rabo, ampak tudi za kupčijo. Tu ni pravega poroštva, da bi se moglo sveže sadje z znatnim dobičkom prodajati — razun v takih letinah, ko ni v drugih sadorodnih pokrajinah nič sadnega pridelka. — Zato bi bilo prav, ako bi se tu kmetovalci praktično podučili, kako mošt delati in sadje sušiti in ako bi se v ta namen oskrbela tudi vsa potrebna oprava, kakor sadni mlini, sti-kalnice, sušilnice itd.

S tem, da bi se na vse mogoče načine olajševalo in pospeševalo izdatno izkoriščanje sadja, bi se v ljudstvu močno izpodbudila ljubezen do sadnjereje.

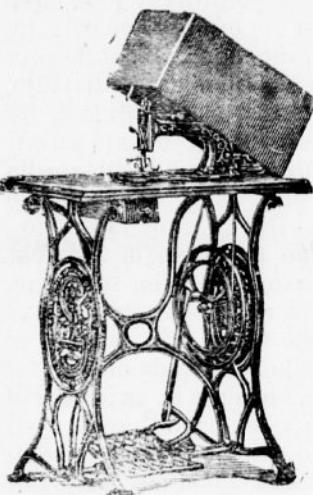
(Dalje pride.)

Učenca,

od 14—15 let starega, zdravega in od poštenih staršev, sprejme **Franc Rojec, kovački mojster v Sovodnjah** pošta Ruhije.

Ivan Bednárik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Fani Drašček,
atalog šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Naznanilo.

Podpisanc, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najno-vejših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,
na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

Prosiva zahtevati listke!

Najveja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. štev. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev
v Gorici.
Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!
Pozor!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaze s potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 krun blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

TISKA

brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitek s firmo, cene, vabila na karton in na papir

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more pre-vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

• • • •

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

„Narodna Tiskarna“

tiska
„GORICO“
ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrt leta 2 K

TISKA

posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnicah v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“

tiska
„PRIM. LIST“
ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krene, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za doželo. Ako padena na dnevna praznina izide dan prej ob 6. zvečer. Stane pošti prejemjan ali v Gorici na dom pošiljan: celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelkowitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiskar "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Uzor - Nemci.

Nemški naprednjaki ali kakor se še rajši nazivajo: Vsenemci se pri vsaki priliki pohvalijo, da so oni uzor Nemci ("Musterdeutsche") in da jim ni para kar se tiče poštenja, morale, zvestobe in kar je takih lepih čednosti človeških. Pri tem zavijajo oči proti nebu in hvalijo Boga, da niso kakor drugi, ob jednem pa po teh "drugih" neusmiljeno udrihajo z gorjačo, osobito po takih, ki nočejo biti njihovega misljenja.

V tem smislu se je poleg vsenemških poslanec v našem državnem zboru kakor so: Stein, Schalk, Eisenkolb, Schönerer, Iro, Malik in drugi posebno odlikoval znani vsenemški tambur-major in prvi kričač Wolf, urednik vsenemškega glasila na Dunaju "Ostdeutsche Rundschau". Ni še namreč pozabljeno, kako je pred nekaterim časom v državnem zboru vzliknil: "Mi Vsenemci moramo visoko dvigniti čast naših žen in deklet, katero nam hočejo onesnažiti klerikalci!" — Po tem patetičnem zaklinjanju Wolfovem bi bil moral vsakdo imeti v prvi vrsti njega za pravega apostola ženske časti in za najvarnejno zaščito ženske ne-dolžnosti in res! Časopis je poročalo, da so vsenemške "jungfrave" kar obožvale tega svojega viteza, ga obsipale s plavicami svojega nemškega idealizma in z blagodiščimi izrazi navdušenja v vezani in nevezani besedi.

Mej temi oboževalkami vsenemškega proroka je bila tudi hčerka Vsenemca Tschana, pozneje soprogata vsenemškega profesorja Seidla.

Toda kaj se je zgodilo?

Nekega dne iznenadi svet in vsenemški tabor presenetljiva novica, da je ta isti Wolf motil — zakonske pravice istega profesorja Seidla na neki način, ki je bil povodom — dvoboju mej užajenim soprogom in "zaščitnikom ženske čednosti" Wolfovom. Ta čudna aféra je hkrati vrgla tamno senco na vsenemške livate, kjer se je, po krilatih besedah Wolfovih, brez skrbi smela sprehajati ženska čednost.

Po tej aféri so se Wolfov politični tovariši delali osramočene in ga izključili iz svoje srede. To se pa je tem raje

LISTEK.

Sestrica Melasja.

Malorusko spisal Marko Vovčok,
prevle J. I. Cvetko.

Stal je na polju kraj gozda kozaški čebelnjak. A vi znabiti veste, kaj je to čebelnjak? Morda ste ondi že kedaj iskali medu, da so vas čebele... a morda ste kedaj tudi zopet...

Ta čebelnjak je bil ograjen z lesom in v to ogrado je kozak zgradil do sedem visokih, starih in korenitih hrastov in osmo košato vrbo. Kdorkoli je videl to vrbo, vsakdo je vprašal, kako je ona tukaj zrasla sama med visokimi hrastimi, svobodna in vesela, a vrba je kazala vsakega poletja, da ji je dobro tukaj, ker je rasla ter se razvijala še hitreje od kozakovskega vnuka Miha... Pravim Miha, ker njemu ni bilo drago, če ga je kdo klical Mihec, in tega ni slišal, ako bi človek desetkrat zavpil; a kadar si mu zaklicil: Miha, hipoma se je pojavit pred teboj v beli srajčici s širokimi rokavi, v ogromnih hlačah in z rdečim sam kupil na sejmu še v Kroljevcu. Tedaj

zgodilo, ker so bili Wolfu nekateri njegovi somišljeniki, kakor n. pr. Schönerer, nevoščljivi zaradi simpatij, katere je užival med fanatizovanim vsenemškim ljudstvom, zlasti njegovega volilnega okraja. Zanesljivo so pričakovali, da Wolf postane nemogoč in da o novih vršečih se volitvah ne bode zopet izvoljen.

A volilci so bili prizanesljivejši, zatisnili so ječno oko in žrtovali svojemu političnemu geniju vsenemško čednost in Wolfa zopet izvolili.

Le ta je prišel zopet v državnemu zboru, kjer je začel zopet preobračati svoje kozle, — a pri svojih prejšnjih tovariših ostal je — „zaznamovan“. Ko je nedavno pozval na dvobojo Vsenemca Schalka, mu je ta smel v obraz vreči skrajno sramotilno opazko, da se ž njim ne bori, ker ni več zmožen dati zadoščenja....

Koliko pomenijo take besede za vsenemško čast, zamore izmeriti le oni, ki pozna in čuti — vsenemško domisljavost.

Ali to še ni bilo vse, mera še ni bila polna. Najnovejši vsenemški škandal je pa ta, da se je pred nekaterimi dnevi moglo istemu Wolfu celo očitati, da je omadeževal vsenemško čast z nepoštenim dejanjem. Očitalo se mu je namreč in ne brez vzroka, da je proti podkupilu — torej za Judežev groš — njegov list zagovarjal kartel sladkornih tovarnarjev, kateri kartel bi bil, ako se izvrši, v ogromno škodo kučnočemu občinstvu in to zaradi tega, ker bi tovarnarji potem narekali trgovcem cene sladkorju, kakoršne bi oni sami hoteli.

Da kaj tacega ne more zagovarjati noben pošten človek, bodisi kakoršne koli politične barve, to morajo vedeti tudi Vsenemci sami, — in vendar se je prodal v zagovorništvo takega čina najgoričnejši apostol vsenemške ideje! Tako je razkrinkal ta prvi Vsenemec vseunemško vest, vsenemško poštenje! Vedeti pa je treba, da so tovarnarji sladkorja v Avstriji skoro sami judje in ker je vsled Wolfovega postopanja malone razvidna neka tajna zveza Vsenemcev z židovstvom, nam postane po vsem tem še bolj jasno, kaj je prav za prav vsenemška propaganda

je kupil i svoje cipele z rdečim obrobkom ter tisto črno čepico, katero jako ljubi in jo redkokedaj dene na glavo, a kadar se ž njo pokrije, se mu smeje ded in pravi:

"Pazi, Miha, pazi, ker lakomne čebele bodo tvojo krasno kapo raznesle na med!"

A ko zasliši belolična, plavolasa, bosonoga Miheva mala sestrica Melasja, kaj ded pravi in kako se smeje, hipoma zabihti... Samo Miha se ne nasmeje, temveč potegne svojo kapo nizko na črne obrvi in izgleda od daleč kakor hetman pred sovražnikom... In tako, ponavljam, kakor hitro se ga pokliče z Mihom, se v trenutku prikaže na mestu, pa mahajoč s svojimi črnimi lasmi, pogleda s svojim lepim pogledom in vpraša resno:

"Česa želite?"

In ako želite deda, takoj poteče ponj in dovede starca od ulnjaka; a ako hočete sestrico Melasjo, pripelje vam sestrico Melasjo... Melasja se nekoliko časa sramuje in se skriva v travo ali za ulnjak, ker je Melasja majhna kakor petlja, pa tega nadeja, ako samo zaklopit ju mu ovo-

in za katerimi cilji stremé zastopniki vsenemške ideje.

Wolfovi bivši tovariši so se tudi po tem lepem razkritju delali ogorčene in so zahtevali, da odloži mandat. A nam se zdi to ogorčenje le komedija, s katero hočejo morda maskirati še marsikaj druža, kar se skriva v globočinah vsenemške mlakuže. Saj je itak Schalk rekel Wolfu, da hoče pred častnim razsodiščem v zadavi dvoboja povedati še marsikaj... No, morebiti, ako bi nam bila dana prilika in možnost, pogledati v vsa skrivna kota vsenemških "častnih legijonistov", našli bi najbrže ne le pri Wolfu, marveč tudi pri njegovih somišljenikih marsikaj, o čemer bi bil vzkliknil Shakespearejev Hamlet: „Mnogo je gnjilega v državi Danski....“

In taki ljudje se še hočejo staviti drugim za sodnike!

Kak hrup so uganjali ti junaki poštenja in čednosti pred nekaterimi meseci, — najeti od svojih slovenskih somišljenikov — v državnem zboru glede "slovenske žlindre" in zdaj prihaja na dan najlepša — vsenemška žlndra, katere nesnaga pa se čudovito razlivata po njihovih slovenskih somišljenikih. Tisto naprednjaštvo, ki hoče tu in tam s predzravnim in oholim nastopanjem in samohvalo prekričati ves svet, se je moralno vsakemu resnemu človeku zdeti že od nekdaj sumljivo in je slutil, da za tem krikom tiči nekaj, o čemer naprednjaki nočejo, da bi vedel svet in bi jih sodil za take, kakoršne se mu sami predstavljajo, v blato tirajoč vse drugo, kar ne soglaša z njimi. Te vsenemške afere in afere začeče so že razkrinkavati tisti gnoj, ki se je skrival pod bahato zlatopeno — in danes ali jutri utegnemo doživeti še lepše prepričanje: kak e vrste ljudje so oni uzor-Nemci, ki hočejo na-rekat v naši državi politiko in kateri se — tako bodemo morda lahko trdili — za Judežev groš skrbno prizadevajo v ta namen, da v naši državi ne pride do miru ter do zdravih in pravičnih političnih odnošajev.

Dopisi.

Iz Medane. — Dne 22., 23. in 24. t. m. so bile v Korminu občinske vo-

(obeh ne zaklopi nikdar, ker hoče vse videti), da je ne bode nikdo našel, — a Miha jo na mah najde, in ako je ne pregovori, da gre zlepja, pa jo pograbi in prinese brzo in spretno s smehom, dasi ga Melasja i uščipne po poti... Zakaj ne? Mene je nekdaj neka mila in tih devojčica ugriznila do žive krvi, ko sem jo z silo dvignila na roke... Ni lepo grizti, to se mora reči, ni lepo, ali ni lepo nisi. Ne bi Miha silil sestrice, če bi se ona v resnici srdila, — ne, Melasja se ni branila od jeze, temveč od samega sramu, ker je bila strašno sramežljiva, in kakor je ugledala človeka, se je zdelo, da ji ni samo lice zardelo, temveč i male nožice v begu, da niste vedeli, kaj je to pobegnilo od vas: je li odsakljal zajek, ali odprhnila ptičica, ali je izginila devojčica, tega si ne morete prav razjasniti niti ljudem dobro opisati; a istotako, ko bi čuli, kako Melasja opisuje i vas i vašo obleko in hojo i pogled! Komaj vas je videla in premotila, a že vas tako opiše z besedami, da vas drugi pot vsi spoznajo doma, ko pridete k njim:

litve tretjega razreda. Nasproti sta si stali zmerna stranka društva "Austria" in pa liberalno-socijalistična "Legina" stranka, katera škili kakor znano tija preko črno-žoltih kolov. Jedna kakor druga obeh strank pa sta iskali glasov pri volilcih tretjega razreda pri nas v Brdih, posebno v Medani, kjer je lepo število glasov, t. j. 77. Ko so naši volilci videli, zakaj gre, se niso udali zagrizenim Italijanom, čeravno so jim obetali: lepe ravne ceste, vodo pred vsako hišo in razun tega še kaj cvenka za vsaki glas, marveč so trdno stali kakor jeden mož in volili proti "Legi".

Bili so tako složni, da gorje, ako bi bil kdo le zinil, da gre volit rudečkarje! Celo od kmetov-kolonov od one stranke sta dva raje ostala doma, kakor da bi šla voliti proti svojemu boljšemu prepričanju, čeravno jima je gospodar celo žugal da ju odslovi.

Našim volilcem pridružili so se tudi volilci iz Flejani in nekaj iz Biljane ter iz Vipolž, ter se peljali na volitve po vsaki dan na treh vozeh s čilimi konji g. barona Locatellija.

Tako je zares s pomočjo Bricev zmagala zmerna avstrijska stranka in sicer s 95 glasovi večine.

Omeniti pa vsakako moram, da so volilci gorenjih Brd, ki imajo po kak glas, volili z "Leginimi" rudečkarji, seveda podpirani od enega onih — "mož" navedenih v predzadnji "Gorici". Blagovam, dragi gorenjebrski volilci, sedaj boste imeli v Višnjeviku in v Šmartnem pot brez klanca in vodo pri ognjišču, kakor Vam obljudljeno in zraven bolete prosti vinarja na tržišču v Korminu, sedaj — ob črešnjah...

V petek volila sta drugi in prvi razred. V drugem razredu zmagala je rudečka stranka s — 3 glasovi večine. Ako bi ostali mož beseda vsi volilci zmernih strank, bili bi tudi tukaj morali iti v klobuk; v prvem razredu pa je dobila avstrijsko misleča stranka vse glasove onih, ki so prišli voliti.

Zdaj pa še jedno besedo, kar se tiče napada na Dobravi. Stvar je ravno nasprotno tako, kakor jo opisuje "Soča" in z njo italijanski časniki. — Bilo je tako-le: Okoli 6. ure zvečer udrlo se je

In dasi mi je to, vidite, vrlo težko, vam hočem vendar svetovati, da se z Melasjo spoznate, ker je ona razumna devojčica in mnogo tega zna, pa je tako dobra, da vas bode tudi česa naučila. Koliko je znala krasnih pesni prepevati, koliko je znala veselih povestic! In ni poznala samo pota v Kijev, temveč je naposled znala, kod se gre v Herson.

In tako je ta stari kozak, zval se je Zagajnij, ogradił ogrado in postavil vso množico panjev: bilo jih je ondi kakor snopovja na dobrni njivi, in ne morem jih sedaj niti prešteti, koliko jih ima sedaj, gotovo mnogo in premnogo, ker so tam rojili roj tako izvrstno. Vsaki čas se je čulo: "Roj leti! Od polja! Od gozda!"... Ali Miha klikne: "Roj, roj! Roj roj!"... Ali zopet Melasja začne: "Leti, leti! Leti, leti!", a Miha priteče, da se uveri, če je resnica. Ali zopet ded, plotič panj, pride, sluteč da prihaja roj ter ga pokrije... Strašno, koliko dela je bilo okrog čebelnjaka!

Det je zasadil bězeg in bekovino ter mnogo rožic z Mihom, a Melasja je

nekaj kočij iz Kormina skozi Medano na Dobravo. V teh kočijah so bili trgovski mladeniči „Legine“ in radeče stranke, za njima pa pride tudi ena od zmerne stranke. V njej so namreč sedeli: drugi tajniki korminski g. Veniga, njegov svak, sin trgovca z zeljem Panzera in gosp. Domicelj, ki so šli tudi na Dobravo. Čez dobro uro potem prihiti s konjem Ant. Toros v Medano, ki je bil šel po perilo v reko pod Dobravo.

Le-ta naznani, da Domicelja nasprotinci zaničujejo in vanj pljuvajo, na kar se hitro zberemo in odidemo, da Domicelja otmemmo iz zadrege, ne da bi mislili kaj hudega. Ko smo na polovici pota, ki pelje v Dobravo, pridrički kočija, v kateri je bil tudi g. Domicelj, nam nasproti. Mi potegnemo Domicelja z voza k nam in hočemo ž njim proti domu, a Domicelj nas opozori, naj gremo naprej na Dobravo, kjer da so njegovi prijatelji v veliki nevarnosti. Ko se polamo z Domiceljem proti Dobravi, srečamo kakih 100 korakov od tam kar štiri kočje. V tretji kočiji so bili oni, katerim smo šli na pomoč, a v drugih so bili sami nasprotni zagrizenci. Ko vidijo, da se je ustavila tretja kočja, skočijo oni iz prve, gredo proti nam ter začnejo zopet prepir z onimi, ki so bili v tretji kočiji. Na to se podamo mi hitro v Dobravo in rečemo ljudem, naj hité na pomoč onim našim prijateljem. Ljudje so hitro šli in ko so prišli na lice mesta, so stvar pomirili. Na to so se kočje zopet začele ponikati proti Medani. Ko so prišli vročkrovni rudečkarji v Medano, bili so minni in ponižni kot jagnjeta; pravili so, da so se med potom zvrnili in da si je nekdo celo poškodoval pogo. A to bile so vse izmišljotine, kakor je bila tudi izmišljotina, da bi jih bil kdo od spredaj s kamenjem napade, ko smo bili mi vsi najmanj 50 metrov za njimi!

Kako je torej mogoče koga napasti s kamenjem spredaj, ako je namišljeni napadalec — 50 metrov za njim? Kaj tacega razumejo samo korminskirudečkarji in pa mogoče tudi njih zaščitnica „Sozza“, katere lodi s tem dopisom vstreženo, ko je v svoji zadnji številki prosila natančnejega poročila o „kamenjanju“ njenih rudečarskih vetrovancev.

Srednje. — („Pošta v farovžu“). Pod tem naslovom opisuje „Soča“ nekaj groznega. Politikujoči „nunci“ imajo povsod svoj uos, stikajo po poštah, pri poštih selih itd. ter tako mirne in „svobodomiselnje“ može, ki imajo tako težak boj (pomlujemo!), po nepotrebnem straše. Zato somišljeniki „Sočini“ rajši nosijo pisma drugam na pošto ali če ne znajo pisati, gredo „na trg“ v Gorico ter tam povedo, kar jim teži revno srce.

Tako so tudi radi „farovške pošte“ na Srednjem „somišljeniku“ v strašnih škripicah. Pošta bo v farovžu, odpravljica pa gospodinčna kuharica. Kaj tega pa še ne!

kakor ljudje ob prazniku, na čudenje Melasji, katera je, pravi, vse posadila posamič ter po vrsti, pa je zrašla taka mešanica. Miha je na te setričine besede molčal, ker se ni hotel prepirati z malo devojčico, molčal je ter gledal, kako se roža zavija k zemlji, kakor da vprašuje, kako se je k nji privil osat; a osat, ne marajoč za to vprašanje, razvija svoje ejetiče, odtrgavši se od drugega osata, med katerim so rasli visoki klinčki; listnati bršljan se je pobratil s tanko konopljo, a konoplja se je vplela med polni mak, a mak se je pomešal z vlaškim grahom, in povsod so rasli žitni klasovi, tu jeden, tam dva ali še več, in kjer jih je bilo več skupaj, je bilo i rdečega koljka in zelene detelje. In tako je bilo mnogo cvetja ter bilja, i posejanega i neposajenega, okrog dedovega ulnjaka, a nad vsem so letale čebelice brenčeče! Krasno je v ti ogradi! Dihš in ne moreš se nadihati. Tu ti je svobodno in lahko! Kamorkoli pogledaš, povsod sama široka polja in travniki, a po ravnini samo hrast

Res pa je že od 15 febr. t. l. v farovžu poštna nabiralnica s trikratno zvezo z Ročinjem, a ne pošta (poročevalci res ne zna brati), odpravljica pa sestra vikarjeva. Da pišejo samo „gospodčna kuharica“ — no pri tem imajo že svoje napredne namene! Do take pošte nimajo zaupanja? Seveda če se drže pregovora: „kakoršen je človek sam, tako druge sodi“ — je to čisto jasno in umljivo. Toda s poštno nabiralnico so večinoma vsi zadovoljni, so je veseli in je zaupajo — prašajte vendar — samo par zdražbarjem ni to všeč. Ti pa že od nekdaj delajo zdražbe in prepri na Srednjem in poštna uprava jim ne bi ustrela, če ustanoji tu glavni poštni urad.

Prosil ni nihče za „pošto“ — ker mesto poštne nabiralnice se ne razpisuje. Tu pa je ponudil to mesto prejšnji komesar dr. Sweceny sam sestri vikarjevi, ko si je prišel ogledat Srednje in okolico radi poštnega poto. — Vikarjeva sestra je to sprejela ter isti dan tudi podpisala tako izjavo:

Po pismih nihče ne stika in voha za dopisniki „Sočinimi“. Do take trditve pride k večjem kaka „Soča“ ali pa njeni v tej stvari tako nedolžni napredni možje.

„Narod“ piše, da se ustanoji na Srednjem pošta. Bog da bi bilo kmalu res! Potem kajpada bo razpisano mesto c. kr. poštarja na Srednjem. Za tisto naj se pa hitro oglesi — če je za to — „Sočin“ poročevalec in če je dobil mu to iz sreca privoščimo.

Iz Ročinja. — (Cesta iz Ročinja čez Kambreško na Srednje). Večkrat smo čitali v časopisih, da je vladav dovolila 10.000 kron za zgradbo ceste in Ročinja do Kambreškega. Tudi deželni zbor je še precejšno sveto za to cesto obljudil. V „Primorskem Listu“ od 10. aprila t. l. nekdo piše, da je vladav zopet dovolila 3000 kron za zgradbo ceste iz Kambreškega do Srednjega in da se že letos začne z delom. Dalje pravi, da je že skrajni čas, da se začne ta cesta graditi, da si ljudje s tem kaj zaslužijo itd. Žali Bog, da ne bo šlo tako gladko kakor gospod dopisnik misli. Kajti v Ajbski občini vladajo čudne razmere; tu hoče namreč vsakdo ukazovati in proti vsaki malenkosti je koj 100 pritožb.

S tako metodo ni mogoče kaj dosegči, vse najlepši uspehi spalati morajo po vodi. Prav bi bilo, da bi se ti ljudje spamečovali vsaj zdaj v tako važnih trenutkih ter si izbrali za voditelje takih mož, ki bi vso stvar vspešno vodili, da bi ne prišli v tak položaj kakor s cesto iz Ročinja proti Kambreškemu. Pred enim letom so bili začeli Ročinci delati cesto iz Ročinja proti Kambreškemu, ter so tudi že prejeli od vlade 1000 kron, katere so tudi za to porabili. Ali ceste še ni nič narejene in še staro

se ne vidi za visokim gričem — vidi se samo od vzhoda gozd svež in temen...

Krasno je bilo Mihu letati po ogradi z delom, a tudi mala Melasja, ostavivša doma mater s starejo sestro, se je prijela deda in gospodarila poleg njega v ogradi i pevala je pesnice, hodila po polju ter nabirača jagode (ubila je dva lončka in skledico), pregledavala čebelice, a ker te niso bile tega navajene, so jo pikale in narejale iz njenega licica kdo ve kaj: poglej z jedne strani, to je Melasja, njen obraz in ujeno oko; a poglej z druge, to je nekak meh... Melasja je vstajala bolj rano od vseh in legala kasneje kakor vse, ker je imela, baveča se z dedovim gospodarstvom, kakor smo že rekli, toliko posla... oj, oj!

Nekega večera je ležal Miha utrujen na travi in gledal v nebo. Že so se zvezde pojavitale in tanki mesečevi srp je sijal nad hrastom. Tudi Melasja je trudna ležala ter se vznemirjala, dremala in se vedno povpraševala, kako da še vedno ni deda. A deda ni, pa ga ni, niti

pot so razdrli ker so po isti začeli novo delati. Potrosili so 2000 kron, in kakor se sliši, zraven še veliko občinskih robot. Pot pa je zdaj taka, da je prav nevarno po njej voziti. Ko pa je zmanjkalo kronic se je delo ustavilo, a voditelji so zaspali v vsej svoji „mogočnosti“.

Kaj misli pa slavna vlada, ali je zavrgla onih 2000 kron?

Cudni so ti Ročinjski občinski klovodji, ko v svoji mogočni samovlastnosti tako radi zaspijo. Ti denareci niso bili dani samo Ročinjem, ampak za cesto, ki ni nič koristila Ajbski občini kakor tudi ne Ročinjski. Čas je, da bi se tudi Sredenjčani enkrat rešili tih kozjih poti.

Koncert

ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

(Konec.)

Kakor smo že rekli, se je „Beseda“ v čitalnični dvorani sponesa izborni in se kaj častno pridružuje lepemu številu vseh dosedanjih krasnih priredb ženske podružnice sv. Cirila in Metoda. Načelništvo sicer pri teh priredbah pripadale iniciativi; a baš ta je velezaslužna, kajti če imamo še toliko v različnih umetnostih izvrenih svojih ljudij, kaj ima celokupnost od njih, ako vsak le v domači samoti izvršuje, kar zna? A če vidimo vse te umetnosti združene tako rekoč v lep šopek, v pričo zbranega ljudstva, tedaj mora prešiniti čut radosti vso to družbo, češ, take moči imamo v svoji sredi, toliko premoremo torej na intelektualnem in umetniškem polju; in če se vpošteva, da nam Slovencem ničesa v tolki meri ne manjka, kakor narodne samozavesti in narodnega ponosa, in da nam nobeden drugi nedostatek v narodnem boju z našimi drugorodnimi nasprotniki toliko ne škoduje kakor baš ta, tedaj se pač mora živahn pozdraviti vsako podjetje, ki jači to samozavest. Ni še dolgo tega, ko razen petja in deklamacij nismo mogli skoro nič svojega svojim ljudem ponuditi; dandanes pa smo že mnogostranski. „Beseda“ od predpretekle nedelje je obsegala vokalno in instrumentalno glasbo, dramatiko in obrazovalno umetnost in umetno obrt.

Pred živo podobo „Gorenjska ženitina“, ki je bila vprizorjena namesto prvotno nameravane in na vabilih napovedane: „Svatje na poti iz cerkve“, morali smo pač v hudi vročini jako dolgo čakati. Take pavze, ki so sicer radi obširnih priprav na održ popolnoma opravljene, navzočemu občinstvu pa vendar mučne, kazalo bi prihodnjih izpolnili vsaj deloma s kakim izvenprogramskim komadom na klavirju ali s čim podobnim. Ko se je konečno zagrinalo vzdignilo, je bila seveda ta muka pozabljena, kajti občinstvo je bilo kar očarano. Okoli podolgaste mize, pokrite z belim prtom in ozaljšane s šopkom svežih cvetnic, videli smo veselo družbo, v položaju, ko se je ravno napivalo novoporočencem, g. Vl. Premrou in g. R. Rupnik, dvigaje vsaki svojo majoliko proti njima. Vsa družba v narodni noši, kakor je bila pred desetletji na Gorenjskem v navadi. Tu je bilo videti one velikanske avbe „aptuhe“, „ošpetlje“, moderce in pisane predpanske, ki jih je proza modernega duha

se nekaj jako dolgo zaužudil v selu, ker je bila že gluha noč, ker so že zvezde trepetale, a mesečev srp se je visoko dvigal, Miha zaspal, a deda le še ni! Tudi ne sliši se ničesar... vse tiko! Naenkrat zabobni zemlja od gozda sem in neklo se približuje čebelnjak. Tako težko, tako težko, tako težko, da bi se niti na tehnici ne dalo stehtati. Eno ga, eno ga! Podrl je plot, napadel ulnjak, pa ruši panje in gazi cvetje, lomi tudi rožice in bekovino in potrese močni hrast, prihajačo, — Gospod Bog! Kaj mislite? To je bil star, razkuštran in debel medved!

Kaj naj storiti Melasji? Zaspanost ji odleti kakor splašena ptica, a ročice so ji zadrhete od groze in strahu. Strašen, strašen gost! Nobeus rešitev! Ljubljeni brat Miha, kako naj reši?

Miha je sladko spal pred samo hišico, pred vrati, in naenkrat je začutil, kako so objele ga kakor vitke vejice hmelja male, drhteče ročice, a droben glasek zašepeče:

„Brat, brat!“

popihala s pozorišča, ki jih pa še marsikatera Gorenjka s pieteto shranjuje kot spomin na nekdanjo dobo; in takim shranjevalkam se imamo tudi zahvaliti, da smo je videli pri tej priliki tako umestno uporabljene. Kaj lepo so se podajali ti krasni, po mestih z zlatom obšiti in vezani kostumi njih nositeljicam in nositeljem, kakor se je tudi kaj mično podajala dečkoma in majhni deklici, ki so bili tudi v skupini, narodna noša. Presrečna hvala načelništvu in g. prof. Gvaižu na prireditvi tega izborno slikovitega prizora, pri katerem smo se naslavali ob pogledu v preteklost lastnega naroda. Saj je naša javna šolska vzgoja tako urejena, da pač zvemo znamenitosti vsega sveta, samo o mikavnostih lastnega rodu in kraja bore malo.

Istotako hvaležni pa moramo biti načelništvu na srečni misli, da je vprizorilo „Krst pri Savici“, kot najimenitejši epični pesmotvor našega slovstva, najobsežnejše delo našega Prešernova, in kot prizor iz zgodovine naših pradedov. In kako krasno se je sponesla ta točka! Kdor ni bil pričujoč, si pač ne more predstavljati presenečenja gledalcev, ko se je vzdignilo zagrinalo in so videli pred seboj širne bohinjske stene, zavzemajoče celo ozadje odra, na levi strani peneči slap Savice in na vznožju gladino jezera med skalovitim obrežjem. To krasno gorsko pokrajino nam je pričaral na oder g. Makuc pod umetniškim vodstvom g. prof. Gvaiza. — Sredi tega veličastnega pozorišča pa je stala divna prikazen, pesniška muza (g. Češnikova) v krasni pol alegorični, pol moderni opravi, v izraz, da slovenska poezija ne mora biti le starokopitna, ampak hoče krepko korakati z duhom novejše in najnovejše dobe. In deklamovala je mojstorsko izvrstno memorirani dolgi uvod. Ko se je zagrinalo drugič vzdignilo, zaledali smo v magični svitlobi Črtomira (g. Sivec), v jeklenem oklepnu (tudi take zna izdelovati g. Češnikova!) slovenega zamišljeno ob dolgem meču. Bogomilo je predstavljala v jeklenem kostumu g. Češnikova v meniškem habitu g. nadučitelja Lavrenčiča. Da je bila deklamacija in mimika tako izbranih predstavljalcev uzorna, se razume samo po sebi za vsakega, ki jih je videl in slišal že ob drugih prilikah. Srčna hvala jim za tak požrtvovalen trud, ki so ga posvetili dobrì stvari in s katerim so nam pripravili tako slosten užitek.

Udeležba je bila — glede na obstoječe razmere — častna. Običajne gneče sicer ni bilo, ker je zraven večine naših secesijonistov tudi mnogo drugih izstalo, ker jih pač menda prekrasni pomladanski dan ni trpel v mestnih zidovih, a gmotni vspreh (481 K) je bil vendar povoljen, k čemur so pripomogli tudi dopolnjeni doneski nekaterih zadržanih vabljencev.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica nadaljuje razpravo in proračunu finančnega ministerstva in je danes na glasovanju postavila dveh milijonov za mitnice. Kakor je znano, je bil v državnem zboru vžе dvakrat sprejet zakonski načrt, po katerem naj bi se mitnice odpravile, a do danes ta načrt še ni zadobil najvišje sankcije. Finančni minister pravi namreč, da ne predloži vlada tega zakonskega načrta toliko časa v najvišje potrebitje, dokler ne vzprejme državni zbor zakona o davku na vozne listke. Da bi se pa prisililo finančnega ministra, da predloži zakonski načrt glede odprave mitnic v najvišjo sankcijo, stavil je v imenu nekaterih poslancev posl. Schraffel v proračunskem odseku predlog, naj se izbriše iz državnega proračuna znesek 2 milijonov, ki je postavljen v proračun kot dohodek od mitnic in sicer za čas od 1. julija do konca t. l. V odseku je bil ta predlog odklonjen, ali poslane Schraffel stavil je potem ta svoj predlog kot minoritetni votum, o katerem bode zbornica danes glasovala. Sicer ni verjetno, da bi bil ta predlog vsprejet — vsaj tako pravijo listi — podal bi finančni minister svojo ostavko, ker bi smatral tako glasovanje kot nezaupnico od strani poslanske zbornice.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — G. Adolf Postl, ki je prideljen onemu oddelku c. kr. načelništva v Trstu, ki ima nalogo delovati proti razširjenju trtne uši, je imenovan vinorejskim nadzornikom prve vrste.

Priživno sodišče v Trstu je imenovalo kancelista pri okrožnem sodišču v

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvo: Anton Kuštrin, trgovec v Gorici 5 K; Ivan Berbuč, deželni poslanec 39 K; dr. A. Gregorčič 10 K; Narodna tiskarna v Gorici 20 K; zamorec v krčmi Ivana Semoliča v Dolu-Opatjeselu h št 54 požrl 4 K 85 h.

Našemu upravnemu je izročil g. Iv. Vogrič, nadučitelj v p. v Gorici 5 K. Srčna hvala vsem darovalcem!

Vabilo k veselici, katero priredi „Slovenska čitalnica“ v Dornbergu, v nedeljo dne 4. maja 1902. s sledenim vsporedom: I. Vsprejem pevskega društva „Danica“ s Kontovelja ob 1½ ur. pop.; II. Skupni odvod na veselici prostor k g. A. Šinigoju. Začetek veselice točno ob 4. uri popoludne s sledenim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Godba (svira vojaški orkester pešp. št. 47. iz Gorice); 4. „Pevski poziv“ (poje dornberški moški zbor); 4. Godba; 5. „Domovini“ (poje pevsko društvo „Danica“ s spremljevanjem voj. orkestra); 6. „Ti moj oče“ (deklamacija); 7. „Oblačku“ (poje dornberški moški zbor); 8. Godba (valček); 9. „Občutki“ (poje društvo „Danica“); 10. „Pol vina, pol vode“ (eselioigra v jednem delanju). — Po veselici plesni venček. — Vstopnina k veselici: I. prostor 1 K, II. prostor 60 vin. III. prostor 40 vin. — Plesni venček II. stopinja 1 K — Zvečer razsvetljava „excelsior“. — V slučaju slabega vremena se veselica prenese na prihodnjo nedeljo. — Kobilni udeležbi vabi uljudno

odbor.

Izlet pevskega društva „Danica“ s Kontovelja v Dornberg. — Pevsko društvo „Danica“ je že dalje časa namevalo napraviti izlet v Vipavsko dolino. Ko so to izvedeli dornberški rodoljubi ki prirede v nedeljo dne 4. maja v slovenski Čitalnici veselico, povabili so pevsko društvo „Danico“, naj bi napravilo svoj izlet v Dornberg ter počastilo s svojim prihodom veselico dornberške slov. Čitalnice. Pevsko društvo „Danica“ se je temu vabilo odzvalo in napravi torek v nedeljo izlet v Dornberg, kjer bode tudi sodelovalo pri veselici slov. Čitalnice Slovesen sprejem tega društva od strani Dornberžanov bode ob 1. uri in pol popoludne.

Naznanilo glede prodaje margarine kakor „surovega masla“, „olja“, „sira“ in druge umetne zabele. — Tukajšnji municipij v izvrševanju postave od 25. oktobra 1901 in dotične naredbe od 1. feb. 1902 naznanja sledete:

I. Margarino, „olje“ itd. prodaja se lahko le pod pravim imenom kot tako; v prodajalnicah, kjer so na prodaj te tvarine, morajo imeti na kako vidnem kraju napis, iz katerega je razvidno, da se v njih prodaja margarino.

II. Posode, v katerih se nahajajo ti izdelki margarine, morajo biti okrog in krog zaznamovane z rudečo črto iz neizbrisne barve, na črto pa mora biti zapisana s črno tudi neizbrisno barvo dotična tvrdka, katera to tvarino izdeluje in pa tvarina po imenu. Ta črta mora biti najmanj 3 centim. pod zgornjim robom posode.

III. Ta tvarina se sme zavijati le v tak papir, ki ima čez sredo od jednega konca do drugega najmanj dva centim. široko rudečo črto.

IV. Te tvarine se smejo prodajati jedino le iz tistih posod, katere prihajajo iz dotičnih tovarn.

V. Ako se hoče te izdelke prodajati v kosih, morajo imeti isti obliko kock in na teh kockah mora biti zapisano ali utisneno, da so to margarinski izdelki.

VI. Nadzorovalni organi imajo pristop v take prodajalnice in pravico pogledati ter se prepričati, ako je v tem pogledu vse v redu.

VII. Te odredbe stopijo v veljavo z dnem 1. maja t. l. V smislu §§. 15, 16, 17 in 18 kaznujejo se vsi oni, ki bi proti tem predpisom ravnali, z zaporom do 3 mesecev, oziroma z denarno globo do 1000 kron in še več.

VIII. To naznanilo bo moralo vedno viseti v dotičnih prodajalnah.

Pazite na snago! — Te dni je bilo neki mlekarici iz Vrtojbe zaplenjenih šest posod, iz katerih je prodajala mleko, ker so bile nesnažne in zarujavele.

Aretiranja. — Aretirana je bila neka Marija Šuligoj iz Čepovana, ker se je nespodborna vedla v cerkvi svetega Ignacija.

Aretirana sta bila pri Soškem mostu cigana 24. letni Anton Mayer iz Kanala in 19. letni Martin Seger iz Beljaka.

Naselj je neki gospod in sicer v šolski ulici zlatuhán, kateri se nahaja zdaj v mestni blagajni.

Izvanredno uspešen lov na sarele. — V Gradežu so vlovili prejšnji teden in sicer od pondeljka zvečer pa do torka zjutraj nad 600.000 sardel.

— **Unevilen je prislo par jako mržil**

dni v našo deželo. Posebno včeraj je razsajal pri nas kako hud in mrzel veter, ki je napravil jako mnogo škode na polju. Na bližnjih hribih, posebno pa na Čavnu je pa snežilo in je segel sneg skoro do Vitovelj nad Šempasom.

Tudi na Kranjskem kakor se poroča, je močno snežilo, v Trstu pa je razsajala huda burja.

Dobrohoten nasovet glede strejanja proti toči. — Kakor smo čitali v listih, se je toča letos že zgodaj oglašila, namreč 22. t. m. na Vipavskem. Ta zgodnji elementarni pojav sili naše vinogradnike in tudi sadjerejice, da začno dosti zarana misliti na obrambo proti temu hudemu sovražniku vinskega in sadnega pridelka. Z ozirom na to menim, da ustrežem, ako izrazim tu nekatere pomisleke glede dosedanjega načina streljanja proti toči, vsaj v kolikor sem to opazoval na nekaterih krajih.

Vsakdo, ko vidi, da se začno zbirati črni, kopam podobni oblaki, vé, da ta prikužen na nebū ne pomeni nič dobrega ter da se bliža nevarnost. Razumen vinogradnik bi moral v tem trenotku takoj storiti vse potrebno, da prepreči bližajočo se nesrečo. Ali mnogo jih je, katerih to zbiranje oblakov prav nič ne moti, marveč čakajo do zadnjega trenutka s streljanjem, ker mislijo, da strelni aparat zna delati čudež.

Ko pa je nevarnost neizogibna, tedaj pa se jih poloti razburjenje, v katerem se navadno pregrešijo proti pravilom uspešnega streljanja. In kaj se tu rado pripeti? V skrajni sili hiti vinogradnik na strelno postajo, kamor vzame seboj še kakega tovariša pomočnika. In tu baše jeden v največji hitrosti topiče, dragi pa priziga. Pri tem ne pazita ni na to, kam pada užigalna vrvica ni na to, kako je vsipati smodnik in nasledek tega je včasih usodepoln. Goreča vrvica pada lahko v smodnik, ki se vname, a vname se često tudi oni smodnik, katerega se usuje v prevroči topič, katerega se navadno niti ne obrise. Ker imajo nekateri celo navado, da gledajo pri vsipanju v topič, zgodilo se je že več nesreč, da so bili po obrazu ožgani. Konec tega je, da se je zgrešil namen streljanja in da je škoda velika.

Zaradi tega se ne more dovolj priporočati, da se vinogradniki ne zanašajo na zadnji trenutek, marveč da začno previdno in polagom streljati takoj, ko se začno zbirati hudi oblaki. Pri tem je počakati da se od strela do strela topič ohladi in je sploh paziti na vse predpise.

Nikdar pa naj se ne strelja v razburjenju, ker to stvari vedno več škoduje nego koristi.

Ferd. Makovec,
pirotehnik.

Na obrtni nadaljevalni soli za zidarje v Renčah. — bode sklep šolskega leta dne 4. maja t. l. ob 3½ ur. pop. z razstavo izdelkov iz predpisanih predmetov. Prijatelji napredka se uljudno vabijo.

Električna železnica iz Trsta na Općino je izgotovljena. Mestni svet tržaški je v seji dne 18. t. m. ponudil akcijski družbi 6600 K, da preloži postajo iz trga velike vojašnice do začetka ulice Torrente. Ob enem zahteva mestni svet, da morajo biti napisni na železnici samo v italijanskem jeziku. Ta zahteva je krijevena, zato je vlada ne sme dovoliti. Ravno tako krijevena in brutalna je druga zahteva mestnega sveta, da mora namreč biti osobje pri tej železnici le italijanske narodnosti.

Novo laško politično društvo v Trstu. — Tržaško namestništvo je odobrilo pravila novega laškega političnega društva, ki bo vladajoči laški kliki delalo menda veliko preglavic. Duša mu je bivši tržaški župan dr. Karol Dompieri. Društvo se imenuje „Domenico Rossetti“.

Za abstinenco štajerskih slovenskih poslancev. — „Südsteir. Presse“ pozivlja štaj. slov. poslance, da naj za prihodnje zasedanje štaj. deželnega zabora opusti abstinenco in naj z vsemi razpoložljivimi sredstvi skušajo preprečiti 14 milijonsko državno posojilo Gradevu; to da so dolžni zaradi tega, ker iz Gradeva prihajajo vse krivice, ki se gode štaj. Slovencem.

Proslavljenje Slovencev na tujem. — Slovenski rojak operni pevec tenorist gosp. N a v a l - P o g a č n i k se je ločil od dunajske opere, kjer ga je občinstvo zaradi njegovega krasnega glasu skoro oboževalo, a je izstopil zaradi nekega sporja z ravnateljstvom dvorne opere. Z Dunaja gre Pogačnik na veliko opero v Parizu, kjer je angažovan proti letni plači 90.000 frankov. V slovo je priredil dne 20. t. m. v „Musikvereinssaal“ koncert. Ogromna dvorana je bila natlačena odličnega občinstva, ki je prirejalo našemu pevcu burne ovacije. Klici „Tu ostati!“ tri srebrne, jeden zlat, in 21. lovovjevih

vencev. Tacega zmagovalja ni na Dunaju praznoval že dolgo noben umetnik. Mi Slovenci pa smemo biti ponosni na svojega rojaka. Dunajski listi so polni navdušenja za g. Pogačnika in svetujejo ravnateljstvu opere, da skuša zopet pridobiti izborni tenor, kakoršnjih je čedalje manj.

Velika denarna globa. — Finančna oblast na Dunaju je naložila juvelirski tvrdki „Boucheron & Comp.“ globo 21.130 K, ker ni dala puncirati svoje zlatnine. Mestna kot obrtna oblast naložila je vsem agentom te tvrdke kazen zaradi prestopka obrtnih predpisov po 250 K, a poleg tega je bila tvrdki sekvestrirana vsa zlatnenina in vse dragočenosti v znesku 650.000 frankov.

Črtice o roparju Musolino. — V mestu Lucca v Italiji — kakor smo že poročali — vrši se zanimiva porotna obravnava proti glasovitemu roparju Musolino, proti kateremu je dvignenih 18 pritožb zaradi raznih zločinov. Naše čitatelje bode gotovo zanimalo kaj slišati o Musolinu in o tej razpravi.

Musolino je jeden najinteresantnejših roparjev italijanskih, to pa zaradi tega, ker je bil, kakor poročajo listi, najplemenitejši človek in dobrotnik revežev, morilec pa le iz maščevanja. Zaradi tega so ga reveži in pastirji proslavljali v narodnih pesmih kot junaka in ga skrivali pred njegovimi preganjalci italijanskimi oblastmi, katerim je bil dolgo let v strahu in trepet.

Musolino je bil prej pošten mladenič sin priprstih kmetskih staršev. Nekoč pa se je pripetilo, da mu je župan domačega kraja zapeljal nevesto, krasno dekle, v katero je bil silno zaljubljen. Iz maščevanja je Musolino zapeljive svoje neveste umoril, potem pa ubežal v gore. Posledje je bilo njegovo življenje izgubljeno, kajti šel je med roparje. Oblasti so ga začele preganjati in so razpisale nanj nagrado. Marsikdo pa, ki je hotel to nagrado zaslužiti, padel je kot zrtev svoje pohlepnosti od Musolinove roke. Od leta do leta so se množila njegova hudodelstva iz maščevanja takoj, da se jih je nakupičilo celih 18. Konečno so ga lansko leto začačili in vjenčali ko je ležal bolan, ter ga odpeljali v ječo.

Pred porotniki se Musolino jako čudno vede. Dela se kakor bi bil neumen, zdravnik pa trdijo, da je njegovo vedenje le teatralično. Pred porotniki v jednomer trdi, da ni nikogar umoril, marveč da to, kar je storil, je bilo le „iz maščevanja nad onimi, ki so si hoteli zaslužiti talijo, da bi ga vjeli“. „Jaz nisem brigant, ne ropar in tudi nisem moril kri stanov, marveč ljudi, ki niso vredni, da jih zemlja nosi“. Ko mu je predsednik omenil da je vkradel Zaccoliju 100 lir denarja, je Musolino srdit planil po konci in zakričal na sodnika: „Tako zapustim dvorano, ako boste govorili z menoj v tem tonu! Musolina ne boste sumiščili tativne brez kazni!“ Musolino je izjavil, da mu ni žal nobenega dejanja, obzaluje le, da daje vstreli nekega orožnika v silobranu ko je isti vršil svojo službo. Ko je sodnik omenil tega čina, je Musolino začel na glas jokati v dvorani. — Najbolj zoprna je Musolino oprava kaznjencev, v katero so ga vtaknili. V početku se je odločno branil stotip v dvorano in tej obleki ter je zahteval svojo navadno oblike, kar mu je bilo odbito. Ko ga je začel sodnik izpraševati, ni dal odgovora, marveč je rekel: „Pustite me, jaz sem bolan!“ na kar je rekel zdravnik psihijater: „Dajte mu njegovo oblike, pa bo zopet zdrav!“ Od hipu do hipu se predsednik sodišča in Musolino začenja kar po prijateljsko — tikati. Tako mu je odgovoril Musolino prijazno, ko ga vpraša sodnik glede nekega manjšega prestopka: „Ne budi siten in ne izprasi me takih malenkosti, katerih se ne spominjam drugače bo trajala ta stvar (namreč obravnava) deset let.“

Jedenkrat ga vpraša sodnik: „Kaj bi ti, Musolino, storil, ako bi te mi oprostili?“ Na to odgovori Musolino: „Dozdaj nisem živel posebno pobožno, ako pa bi bil oproščen, postal bi najboljši kristjan“. „Kam pa bi šel?“ „Tu ne bi ostal, med tem ljudstvom, šel bi kam daleč proč.“ „Od česa bi pa živel?“ „Nu, predstavlji bi se kakemu cesarju ali kralju, da mi da kakih 20.000 lir, potem bi živel brez skrbi pobožno dalje.“ Razprava še ni končana in bode konec najbrže ta, da Musolino ne bo imel več prilike — pobožno živeti na zemlji“.

Dragocena palača iz 23 nadstropij. — V Zjednjenih državah severne Amerike živi milijarder Frick, ki je pridobil svoje ogromno premoženje z delom in pridostjo, kajti sin je popoln imel je pozneje srečo, da je pri vspešnih

špekulacijah v industriji, pri železnicah in drugih podjetjih si nagromadil obilo bogastva. In zdaj je sezidal v Pittsburghu-palačo, ki je sijajen spomenik njegove neumorne delavnosti. Ta palača obstoji iz 23 nadstropij in je zgrajena od vrha iz čistega belega grškega marmorja. Kamen za to zgradbo so lomili na Grškem celih šest mesecev. Palača je zgrajena s sijajno arhitekturo, a je v svojem notranjem opremljena z vsemi dragoceneosti. Tako obstoji n. pr. leseni deli notranje opreme kakor vrata, okna itd. iz dragocenega mahagonijevega lesa, a mesto železa je vse čisto blišče srebro. V palači ni stopnic, pač pa je deset električnih dvigal in se človek v četr minutah pripelje lahko od tal do najvišjega nadstropja. Nad vsemi triindvajsetimi nadstropij pa se nahaja — velikansko kopališče z basenom, v katerem zamore plavati mnogo ljudij. Slučajno, da bi v palači nastal požar, je poskrbljeno tako, da se odpre voda in je ogenj v trenutku pogaben. Ta čudovita palača stane malenkost — 48 milijonov krov.

Huda vročina v New-Yorku. — V New-Yorku v Ameriki je hkrati zavladala huda vročina. Več ljudij je že umrlo za solnčarico.

Tekmovanje z zrakoplovom. — Santos Dumont je dobil nevarne tekmece. V prvih vrstih stoji Anglež dr. Barton, ki poziva Dumonta na tekmovanje z zrakoplovom, katerega je Barton izumil. Tekmovanje bi se vršilo med Londonom in Edinburhom ter stavi Barton do 200000 K, da bo prekošil Dumonta. Barton pravi, da se njegov zrakoplov da izborno vodi in da doseže dolej nedoseženo hitrost. Tudi neki Spencer se oglaša in pravi, da je njegov zrakoplov boljši od zrakoplova Santos Dumontovega. To kaže, da se zrakoplovstvo jako živahnovo razvija in da se naposled res skoro utegnemo voziti po zraku.

Pregovori o dolgu. — Bog te varuj dolga in slabega tovariša. — Mrtva glava dolgov ne plača. — Težko onemu do smrti, kedor si dolg napri. — Obetanje, najteže dolgovanje. — Dolg je nesrečen drug. — Kedor ima dolg, ni niti na Božič vesel. — Najboljše prijateljstvo neha često z dolgov. — Kedor svojo hišo s tujim denarjem zida, ta sebi bremen zida. — Kedor se varuje dolga, njemu je lep svet. — Kadar imaš, ne troši, kedor nimaš, ne prosi. — Kedor z dolgom druži, on vedno godrnja in toži. — Kedor se z dolgom šali, njega svojat žali. — Kjer se dolg vdomači, ondi se rja vgnjezdji. — Ako nimaš dolga, se ne boš bal glad. — Kedor se dolga varuje, njega sosedstvo ne obrekuje. — Težko hiši, kjer ima dolg svoje stanovanje. — Hiša pogori, a dolg ostane.

Narodno gospodarstvo.

V prospeh sadjereje na Tolminskem.

Dne

— ker smo tako odtegnili očem imenitnega strokovnjaka — prof. Maderja — pogled na — cerkljansko znano klasično nemarnost v sadjereji. — Da bi bil on videl sadno drevje ob cesti proti Planini, ono okoli Labinj, Novakov, Zahriža — kako je zaraščeno, kosmato od vrha do tal, kako nepravilno sajeno, v nekaterih krajin zagačeno, da deblo na deblu sloni in se veje vse križem zapletajo, kako visi mahovje in lišaji kakor tičja gnezda raz vej — nesel bi bil gotovo zelo slab vtis iz Cerknega seboj in bi tudi v svojem poročilu z rusko kruto mahnil po cerkljanski nemarnosti in lenobi; pomočil bi bil svoje pero v žolč ter naslikal tukajšnje sadjerejske razmere v vsej njihovi nagoti.

Ker pa g. profesor vsega tega ni videl, kar sem jaz videl, in kar lahko vidi vsakdo, kdor se hoče prepričati o tukajšnji sadjereji — objavil je o svojem izvidu na gorski strani v obči zadosti povoljno sodbo: Njegovo poročilo se glasi blizu tako:

„V tej pokrajini se odlikujejo glede pridelovanja sadja posebno volčanska dolina Tolmin, Palubinj; Sv. Lucija z Bačo in Idrijo in deloma tudi Cerkljansko. — V obči je videti sadje nekako revno, ker je od rije osmojeno; — tu razsajati tudi bolezni reptoria in deloma tudi fusicladium. Najbrže je tega kriva gosta meglja, katera se pogosto vlači po teh dolinah. Dasi ni sadno drevje sploh pravilno oskrbovano, vidimo je vendar bujno rasti in bogato roditi, kakor letos skoro nikjer drugod.“

Na tej deželni strani imajo največ jablan — hrušk je primeroma malo — kar jih je, so večinoma za mošt in sušenje: finejše vrste hrušk so večinoma pegaste in razpokane, po zajedavcih poskodovane. Najhuje so bile napadene v Cerknem Diebove maslenke.“

Peter Drašček,
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

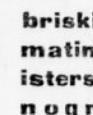
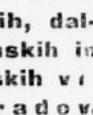
Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhanjo, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenek
sv. Cirila in Metoda.

Teodor Vidmar, kovački mojster v Kobaridu, išče pomagača in učenca za svojo obrt.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

prišnja bela
in črna vina
iz vrapavskih,
furlanskih.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicu na vse kraje avstro-ugarske monarhije v sodob od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo **prodajalnico jestvin.**

V zalogni ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorsice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogni se dobé tudi testenine tvrdke Žnidrišič & Valenčič v Ilirske Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

trgovec v Kobaridu

Ker je ta pokrajina bolj ločena od sveta in manj odprtia trgovini, treba, da se tu na vso moč pospešuje izkoriščanje sadja — napravljanje dobrega zdravega mošta, umetno sušenje ne samo za domačo rabo, ampak tudi za kupčijo. Tu ni pravega poroštva, da bi se moglo sveže sadje z znatnim dobičkom prodajati — razun v takih letinah, ko ni v drugih sadorodnih pokrajinih nič sadnega pridelka. — Zato bi bilo prav, ako bi se tu kmetovalci praktično podučili, kako mošt delati in sadje sušiti in ako bi se v ta namen oskrbela tudi vsa potrebna oprava, kakor sadni mlini, stiskalnice, sušilnice itd.

S tem, da bi se na vse mogoče načine olajševalo in pospesevalo izdatno izkoriščanje sadja, bi se v ljudstvu močno izpodbudila ljubezen do sadjereje.

(Dalje pride.)

Učenca,

od 14—15 let starega, zdravega in od poštenih starišev, sprejme **Franc Rojec, kovački mojster v Sovodnjah** pošta Rubije.

Ivan Bednárik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Fani Drašček,
ataloga divalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja strojev tudi na tedenške ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Naznanilo.

Podpisane, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovješih zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,
na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

Prosiva zahtevati listke!

Najveja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. štev. II.

Za čas stavbe priporoča vse stavne potrebščine, kakor: cement, stavne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogni orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečnih tovarn. Opazirja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja do rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev

v Gorici.
Pocinkana šica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Ena krona nagrada!

„Narodna Tiskarna“
ima v zalogni vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogni in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more preuzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

• • • •

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Tiska

posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnicah v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“ tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 krov, pol leta 4 K, četrt leta 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvrši v obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“ tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krov, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K